

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань освіти, науки та інновацій

11 лютого 2026 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги. Вибачте за невеличке запізнення. Розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Сьогодні в порядку денному буде 12 питань.

Перше – про стан виконання "Прикінцевих положень" Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти".

Друге – про Звіт Рахункової палати про результати аудиту відповідності заходів Національної академії наук України з підтримки розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок.

Третє – про виконання Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України за 2025 рік та Оперативний план діяльності Міністерства освіти і науки на 2026 рік.

Четверте – про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав малолітніх і неповнолітніх осіб, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги.

П'яте – про проект Закону України про внесення зміни до статті 26 Закону України "Про фізичну культуру і спорт" щодо утворення та функціонування спеціалізованих спортивних класів.

Шосте – про проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо розширення форм державної підтримки у сфері освіти.

Сьоме – про проект Закону України про цифрову доступність в Україні.

Восьме – про проект Закону України про цифрову доступність цифрових ресурсів та електронних послуг (альтернативний).

Дев'яте – про проект Закону України про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Україною та Європейським Союзом про відновлення дії Угоди між

Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво.

Десяте – про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності органів військового управління, що забезпечують виконання законодавства з питань військового обов'язку і військової служби, мобілізаційної підготовки та мобілізації.

Одинадцять – звіт про роботу Комітету з питань освіти, науки та інновацій за період чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Дванадцять – "Різне".

Шановні колеги народні депутати, чи є доповнення, пропозиції, зауваження до порядку денного? Якщо немає, то прошу проголосувати.

Хто – за?

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

Добре, тоді переходимо до першого пункту порядку денного: про стан виконання "Прикінцевих положень" Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти". Доповідачем є представники Міністерства внутрішніх справ і Міністерство освіти і науки, співдоповідачем – голова підкомітету з питань вищої освіти.

Міністерство внутрішніх справ? Пані Катерино, будь ласка, вам слово, заступниця Міністра внутрішніх справ. Будь ласка.

ПАВЛІЧЕНКО К.В. Дуже дякую за надане слово. Доброго дня, шановні пані та панове народні депутати. Дозвольте проінформувати. На реалізацію положень закону було розроблено... він передбачав розробку наступних актів, по яких я зараз коротко, по кожному із них пройдуся.

Отож, Міністерство внутрішніх справ взяло участь у підготовці Постанови Кабінету Міністрів №70 щодо переліку небезпечних предметів, речовин, з якими особам було заборонено перебувати на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти. Цей акт розроблявся Міністерством освіти і науки, він був затверджений 14 січня 2026 року. Також на виконання даного закону потрібно було переглянути підзаконні нормативно-правові акти щодо порядку використання об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, а також забезпечення цілодобового безперешкодного доступу до них за відповідними сигналами цивільного захисту на території та в приміщеннях закладу освіти.

Тут хотіла би звернути увагу на наступне та зазначити, що на сьогоднішній день питання, пов'язані із встановленням порядку використання об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, зокрема і в закладах освіти, врегульовано Кодексом цивільного захисту і Законом України "Про правовий режим воєнного стану". На їх виконання урядом було прийнято Постанову від 10 березня 2017 року № 168. І на нашу думку, ця постанова, вона і передбачає, зокрема, порядок використання фонду захисних споруд в закладах освіти. А саме: пунктом 3.1, де в шостому абзаці зазначається, що об'єкти фонду захисних споруд закладів освіти під час здійснення освітнього процесу за очною формою здобуття освіти доступні тільки для учасників освітнього процесу. Варто відмітити, що зміни до цієї постанови були внесені ще в грудні 23-го року Постановою Кабінету Міністрів № 1331. У зв'язку з цим, Міністерство внутрішніх справ було проінформовано, Міністерство освіти про те, що відсутнє необхідне додаткове врегулювання цього питання на рівні підзаконних нормативно-правових актів і постанов уряду.

Крім того, на виконання даного закону Міністерством внутрішніх справ видало Наказ № 28 від 08.01.26-го року "Про деякі питання здійснення заходів з охорони в закладі загальної середньої освіти". Він був зареєстрований в Мін'юсті і набрав чинності 17 січня 26-го року.

Крім того, ще один акт, який зараз в стані підготовки, наскільки мені відомо, але Міністерство внутрішніх справ брало участь в його розробці і підготовці, Міністерство освіти і науки відповідальне за його затвердження. Це Типові правила доступу і перебування учасників освітнього процесу й інших осіб на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти. Готова більш детально розказати про зміст цих актів в разі виникнення потреби. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Катерина. Пані Надія, будь ласка.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Буквально декілька слів, доповнення, власне, з приводу останнього акта, це про Типові правила доступу і перебування учасників освітнього процесу. Це регуляторний акт, який пройшов всі процедури, розроблений і готовий він був в проекті 5 грудня, а після цього проходив процедуру для розміщення в частині регуляторної політики. І висновок регуляторної служби ми отримали 30.01. Станом на зараз ці правила, є вже наказ міністерства, підписані міністром і відправлені на юстування, тому... Це правила доступу. Да, тобто, я маю на увазі, що це вже не проект, а це вже офіційні правила, але вступають в дію після офіційного юстування. І для того, щоб у закладах освіти все одно були орієнтири до навіть набуття чинності після юстування, Міністерство освіти і науки направляло на заклади нашої повної загальної середньої освіти рекомендаційний лист, де відображені вже були ключові правила, ті, які закріплені в наказі, для того, щоб використати їх як орієнтир для роботи на цей період.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Надія.

Юлія Миколаївна, будь ласка, вам слово для співдоповіді.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергій Віталійович. Шановні колеги, пане міністре, шановні гості, запрошені, рада всіх вітати. Дякую.

На виконання контролюючої функції Комітету освіти відповідно до розробки підзаконних нормативно-правових актів на виконання законів, які приймає Верховна Рада України, ми системно контролюємо цей процес. Дякую, Сергій Віталійович, що це питання сьогодні розглядається. Це важливий законопроект для безпеки наших дітей, закон, да, по старій пам'яті, це важливий закон для безпеки наших дітей і наших освітян. І, звичайно, дуже важливо вчасно розробити підзаконну нормативно-правову базу. Слава богу, тут вона невелика.

У нас є чотири документи, які необхідно розробити уряду, Міністерству освіти, Міністерству внутрішніх справ. Хочу констатувати, що на сьогодні ми не бачимо особливих проблем. Я хочу подякувати міністерству, уряду подякувати, тому що перший нормативний акт було затверджено буквально там, я не знаю, скажімо так, в перші дні після прийняття цього закону. У нас Міністерством внутрішніх справ теж було прийнято другий підзаконний нормативно-правовий

акт. Те, що тільки що пані Надія говорила, в розробці знаходяться правила доступу. Вони ще не прийняті, але вони зараз знаходяться в регуляторній службі. І тут у мене питання до пані Надії. Як ви прогнозуєте? Коли регуляторна служба може дати свої висновки? І коли цей нормативний акт вже вступить в дію?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Регуляторна служба надала свій висновок 30.01. Відповідно станом на зараз це вже наказ, який підписав міністр. І цей наказ відправлений на Міністерство юстиції для реєстрації його, для набуття чинності.

ГРИШИНА Ю.М. Тобто, колеги, ми можемо констатувати, що станом на сьогодні з чотирьох підзаконних нормативно-правових актів у нас по трьох майже немає питань. Ми чекаємо декілька днів. Найближчим часом будуть правила доступу, вступають в силу, школи всі отримають, що це повноцінний документ. Принагідно хочу подякувати двом міністерствам за цю роботу.

Декілька слів з приводу одного, четвертого нормативного акта, це те, що доповідала пані Катерина, щодо розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів порядку використання об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту. Олена Іванівна, ми тільки що до комітету тут в робочому порядку спілкувалися з цього питання. Я пам'ятаю, що ми коли в робочій групі працювали, то в нас ми обговорювали, що все-таки особливості певні будуть внесені в цю постанову.

КОЗІЄВСЬКА О.І. Якщо можна. Під час роботи робочої групи ми якраз так само аналізували і говорили про цю постанову і звертали увагу на те, що все ж таки ця постанова не враховує особливості доступу саме до цивільного захисту закладів освіти. Тому що там написано, що ці споруди, вони доступні лише для учасників освітнього процесу. Разом з тим до учасників освітнього процесу належать так само, наприклад, батьки, да, і треба так само враховувати. Або, наприклад, не всі працівники закладів освіти є учасниками освітнього процесу, і так само треба зрозуміти, в який спосіб вони будуть використовувати ці споруди.

Тому ми переговорили з представниками Міністерства освіти і науки і так само з вашим міністерством, і домовилися, що зараз такі особливості, вони будуть напрацьовані і будуть відображені у вашому наказі. А далі потім будуть внесені зміни відповідно до цієї постанови для того, щоб підготувати... Наскільки я

зрозуміла, напрацьовуватиме Міністерство освіти, ми готові долучитися до цього процесу, разом уже напрацювати ці... .

ГРИШИНА Ю.М. Погоджуєтесь, колеги, да? Сергію Віталійовичу, тому тоді у нас така як пропозиція, що у нас відповідно до цього четвертого документа все-таки ще продовжується, ми вважаємо, що нам потрібно ще продовжити роботу, передбачити ці особливості. Тому просто зафіксувати це в проекті рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не проти, воно в нас зафіксовано в 2 пункті. Але в мене у зв'язку з цим є питання по 5 пункту проекту рішення. Ми хотіли через місяць повернутися до цього контрольного питання, щоб зафіксувати, я думаю, що з регуляторною службою вже буде вирішено до цього часу. От питання, чи ми встигнемо за місяць врегулювати останнє питання? Якщо ні, то, може, ми перенесемо строк там через два місяці, зробимо ще раз контроль? Просто скільки треба часу, щоб ми розуміли?

ГРИШИНА Ю.М. Я думаю, що два місяці – це буде добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Два місяці. Добре.

ГРИШИНА Ю.М. Колеги, дякую. По цих питаннях підзаконки все. Дякую за те, що ми з вами в такі короткі строки фактично закрили це питання.

Я хочу ще озвучити такий один достатньо важливий момент. Ми коли приймали цей закон, у нас дискусійна ця норма була щодо переліку осіб, які не мають права займати певні посади. У нас є норми, які регулюють ці питання, і ми розуміли, що там, можливо, виникнуть на практиці деякі питання. У нас є лист від Освітньої омбудсменки нашої, від пані Надії Лещик, і вона... Да, я зараз якраз до цього підхожу. І вона разом з колегами, вони звернули увагу на цю тему і дослідили її, провели дослідження. І в них є пропозиції відповідно, які, – я пропоную надати слово пані Надії, щоб вона зараз озвучила коротко. Дякую.

Пані Надія, будь ласка.

ЛЕЩИК Н.В. Дякую. Я коротко.

Законом про заходи безпеки внесено обмеження до тих осіб, які працюють в закладах освіти або хочуть займати посади в закладах освіти, тобто подаються як

кандидати на посаду. І тут у нас виникли певні проблеми щодо застосування цих вимог і обмежень, ми вже маємо певні кейси. І я пропоную об'єднати зусилля органів влади щодо розробки такого механізму, як застосувати ці вимоги і обмеження, щоб не порушувати права, водночас так, щоб була забезпечена безпека наших дітей. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Надія. Юлія Миколаївна, прокоментуйте.

ГРИШИНА Ю.М. Да, я вам дякую за те, що ви провели цю роботу, тому що, дійсно, ми розуміємо, що там проблематика є, і ми дякуємо, що у такий короткий час звернули увагу, провели дослідження і надали вже свої пропозиції якісь. Але тут, звичайно, ще потрібно трохи доопрацювати і потім разом з колегами подивитися, що, можливо, дійсно нам потрібно буде робити якісь законодавчі ініціативи. Тому відповідно до... У нас є тут в проекті рішення якісь тут?.. Да, тому в нас воно пропонується... я пропоную як би тут, відповідно як в проекті записано рішення: рекомендувати Міністерству освіти та Міністерству внутрішніх справ опрацювати цю аналітичну записку, тому що вона дійсно... там дійсно є матеріали, такі можна пропрацювати, і далі пропрацювати ці пропозиції. І дійсно, якщо будуть конкретні напрацювання, поговорити про законодавчі пропозиції, щоб врегулювати ту проблематику, яка на сьогодні є. Колеги, в принципі, у мене все. У мене більше немає питань, немає чого по цьому питанню додати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна. Шановні колеги, хто ще хоче висловитися по цьому питанню? Сергій Валерійович, будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, колеги.

Зрозуміло, що ми тут всі з державницької позиції, але ми Комітет з питань освіти, науки та інновацій. Всіх вітаю з прийняттям в першому читанні Закону про інновації. Тому з точки зору освіти ні для кого не є таємницею, що, скажемо так, спільнота освітянська з певною настороженістю сприймала прийняття цього закону, ми пам'ятаємо ці складні дискусії. І мене в цьому сенсі турбує більше не та нормативка, яка буде розроблена, зрозуміло, що вона буде розроблена. Тим більше, що знаючи виконавців з обох боків, я розумію, що це буде зроблено в потрібний час, а не довго. Мене турбує саме практика застосування, яка буде, бо я точно

прогнозую, що в нас будуть якісь там перекося і так далі, і так далі: десь когось не пустили або, навпаки, там пустили, а не можна було пускати, або щось таке інше. Тому в мене прохання нам всім – і виконавчій, і законодавчій – проаналізувати саме практику застосування, яка буде після того, як ми цю нормативку приймемо, а в цьому у мене сумнівів немає. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, є пропозиція попросили Юлію Миколаївну як голову підкомітету, натхненницю цього законопроекту і взагалі цієї ідеї, яка над цим працювала, і візьме на контроль проект рішення комітету, рішення комітету, власне. Подивитися після, взяти тайм-аут в три місяці, наприклад, після вступу в дію нормативно-правових актів. Особливо я погоджуюся з Сергієм Валерійовичем, що питання доступу буде, я думаю, що одним з найбільш гострих, щоб ми через три місяці поговорили з регіонами, з об'єднаними територіальними громадами, із засновниками закладів подивились і попросили пані Надію, наприклад, зібрати інформацію, да, з асоціацією ОТГ, поговорити з Асоціацією міст, подивитися, які питання виникають в процесі імплементації. Вони сто відсотків виникнуть, не буває ніколи ідеальних рішень. Але наша робота полягає в тому, щоб не тільки приймати закони, а ще дивитися за практикою застосування, і відповідно виправляти в разі потреби, в разі необхідності. Юлія Миколаївна, ви не проти?

ГРИШИНА Ю.М. Да, я повністю підтримую те, що Сергій Валерійович сказав, те, що ви кажете. Дійсно тут це вперше ми будемо впроваджувати такі правила і норми, і дійсно, звичайно, і були застереження, коли ми приймали цей законопроект. Тому я повністю погоджуюсь. Будемо координувати це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, хто ще хоче висловитись по цьому пункту порядку денного? Якщо ні, то можемо переходити до прийняття рішення. Я попрошу народних депутатів членів комітету включити камери.

Шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення. Не буду його зачитувати, воно достатньо довге. В тому вигляді, в якому воно вам надіслане, з урахуванням того, що ми сьогодні проговорили на засіданні комітету з урахуванням коментарів наших колег.

Хто – за, прошу проголосувати.

ПШПА Н.Р. Піпа – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги. Одноголосно, рішення прийнято.

Переходимо до пункту 2 порядку денного. Про Звіт Рахункової палати про результати аудиту відповідності заходів Національної академії наук України з підтримки розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок. У нас доповідачами буде представник Рахункової палати, представник Національної академії наук. Співдоповідачем буде Валерій Вікторович Колюх. Почнемо, напевно, з Рахункової палати для представлення Звіту. Передаю слово пані Єлизаветі Пушко-Цибуляк, член Рахункової палати. Будь ласка, вам слово.

ПУШКО-ЦИБУЛЯК Є.М. Доброго дня, шановні народні депутати, присутні. До вашої уваги результати аудиту відповідності закладів Національної академії наук України з підтримки розвитку пріоритетних напрямків наукових досліджень і науково-технічних розробок. Період аудиту був 23-й рік, 24-й та перше півріччя 25-го року. Обсяг аудиту охоплено 1 мільярд 673 мільйони гривень, це бюджетні призначення на цей період. З них фактично використано, враховуючи лише перше півріччя 25-го року, – це 1,1 мільярда гривень. Охоплено об'єкти аудиту безпосередньо – Національна академія наук і чотири її установи в різних регіонах: в Харкові, в Одесі, у Львові і Дніпрі. В цілому результати аудиту відповідно до міжнародних стандартів проведені, це ISSAI 400 і 4000– стандарти аудиту відповідності. І результати дають підстави висловити обґрунтовану впевненість у наступному.

Перше. В цілому відзначається, що Національною академією наук забезпечено реалізацію заходів із підтримки розвитку пріоритетних напрямків наукових досліджень і науково-технічних розробок за рахунок коштів державного

бюджету відповідно до визначених правил та чинного законодавства. Мета, яка була поставлена перед бюджетною програмою, в основному забезпечена, характеризується такими даними. Виконувалося протягом цього періоду 408 наукових досліджень та науково-технічних розробок, з яких понад 70 відсотків, 289 – це прикладні дослідження, 113 – наукові проекти за грантами, які надавали дослідницьким лабораторіям молодим вчених і на придбання новітнього наукового обладнання та комплектуючих для модернізації наявного, використані кошти, які мають результатом 154 одиниці придбаного такого обладнання.

Водночас основне, що зазначається Рахунковою палатою, що заходи Національна академія наук здійснювала в умовах несформованої цілісної системи державного управління та регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності. На думку Рахункової палати, це зумовлено недосконалістю нормативно-правового забезпечення всіх процесів, недостатністю координації між державою, замовником та виконавцями наукових досліджень, не визначено окремих механізмів практичного застосування та використання результатів проведеної діяльності досліджень. Ключові висновки. Щодо формування тематик наукових досліджень та науково-технічних робіт, вони в цілому дотримані, визначалися відповідно до встановлених правил. Одночасно мало місце, і це відзначається в звіті, ряд невідповідностей з цього питання. Щодо планування та нормативно-правового забезпечення процесів. Окремі організаційно-розпорядчі документи в НАН несвоєчасно приводились у відповідності до змін, які знаходили своє відображення в загальних нормативно-правових актах.

Друге: це Кабінетом Міністрів України не було забезпечено у визначені терміни своєчасного продовження строку дії переліку пріоритетних тематичних напрямків досліджень і розробок. І це в подальшому мало вплив на формування тематик і на проведення конкурсних відборів, оскільки відбувалося затягування в часі. Щодо конкурсного відбору наукових досліджень і науково-технічних розробок, такі мали місце невідповідності. Одне із положень про конкурсний відбір не було погоджено в установленому порядку. Експертиза заявок проводилася без укладання договорів або доручень. Виконавцями робіт визначалися наукові підрозділи в окремих випадках, а не установи, це вісім таких випадків. Перелік досліджень і розробок затверджувався без окремого рішення з цього питання за результатами конкурсу. Окремі наукові роботи лише в частині, змичу, оборонних

тематик були проведені без конкурсного відбору. На виконання договорів залучалися треті умови на умовах субпідряду, це установами системи НАН без погодження з НАН.

Щодо планування видатків, мали місце такі відхилення. В цілому показники видатків за бюджетною програмою недостатньою мірою обґрунтовані по всіх показниках. Реєстрація та облік наукових досліджень і науково-технічних розробок в автоматизованому інформаційному фонді здійснювалася без дотримання, в окремих випадках без дотримання строків реєстрації та нереєстрації складових комплексних робіт. Це в цьому форматі, що стосується тематик.

Наступний блок ключових питань щодо відповідності використання коштів, відповідність використання коштів до тих завдань і мети, які були зазначені в бюджетній програмі. Мали місце такі... По-перше, куди спрямовувались кошти, – це три основні напрямки. Підтримка пріоритетних для держави наукових досліджень. Проведення молодими вченими досліджень і розробок на основі таких створення дослідницьких лабораторій для молодих вчених. І третє – це придбання новітнього та модернізація існуючого обладнання. Які мали місце невідповідності? Невизначеність НАН України процесу здійснення контролю під час виконання наукових робіт, так званого поточного контролю. Це спричинило технічні помилки при реєстрації та обліку наукових робіт, а також складання планових калькуляцій кошторисної вартості наукових робіт.

Наступне. Невідповідність при використанні наукового обладнання мала місце в інституті геотехнічної механіки, використання придбаного обладнання на виконання наукових робіт за іншою бюджетною програмою. Щодо відповідності фактичних результатів завершених наукових досліджень, визначених у технічних завданнях. Цифри ви бачите на слайді, не буду займати час. Зупинюся в цілому на невідповідностях. Мали такі, на нашу думку, три блоки невідповідності, які привертають увагу і потребують вжиття відповідних заходів.

Перше – це невизначеність державою механізмів практичного застосування, результати наукових досліджень, науково-технічних розробок. В цих умовах НАН власними зусиллями пропагувала свої наукові результати через офіційні сайти, публікації, конференції, ЗМІ та шляхом співпраці з державними різними установами. Наукові установи системи НАН, наукові результати здебільшого просувались взагалі самостійно.

Другий блок проблем невідповідностей. Не актуалізація в порядку використання об'єктів інтелектуальної власності. НАН не актуалізувало порядок використання об'єктів права інтелектуальної власності, що створюється її установами. Не визначені критерії та єдині підходи до обліку отриманих установами об'єктів права інтелектуальної власності.

Третій блок. Недостатній рівень внутрішнього контролю та відсутність єдиних підходів до облікової політики. В окремих установах НАН облік об'єктів права інтелектуальної власності не узгоджується або не відповідає вимогам національних стандартів бухгалтерського обліку, зокрема 122-го, в частині визначення первісної вартості та належного оприбуткування. Передача майнових прав оформлялась актами довільної форми. В цілому це, практично коротко, ті відхилення, ті невідповідності, які зафіксовані Рахунковою палатою і відображені в звіті. Варто зазначити, що в процесі проведення аудиту і підготовки звіту НАН було адекватно і оперативно відреаговано на ті відхилення, які озвучувалися аудиторами, і усунуто під час аудиту і підготовки звіту ряд невідповідностей. Зокрема в частині затвердження тематик основних, в тому числі прикладних досліджень, унормування положень щодо учасників конкурсу саме установ, а не підрозділів НАН України. Також під час аудиту були усунуті недоліки, які пов'язані з неналежним веденням бухгалтерського обліку, і здійснено відповідні коригування в даних бухгалтерського обліку, і оприбутковано 14 патентів на об'єкти права інтелектуальної власності.

За результатами аудиту Рахункової палати було надано 10 рекомендацій, з яких, за інформацією НАН, одна виконана, дев'ять – розпочато виконання. Зазначу ці рекомендації, тоді, може, послухаємо НАН, як вони їх думають виконувати.

Перша рекомендація. Привести у відповідність до вимог чинного законодавства порядок формування безпосередньо тематик та контроль за виконанням наукових досліджень, які затверджені постановою Президії НАН ще 18-го року, в частині формування тематик наукових досліджень.

Друге. Забезпечити погодження з науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій положення про проведення конкурсного відбору. Забезпечити ухвалення організатором конкурсу рішень про затвердження результатів конкурсу, як це передбачає положення, вжити заходів щодо укладання договорів чи доручень про проведення первинної наукової і науково-технічної

експертизи заявок, які подані на конкурси. Розробити і затвердити порядок здійснення контролю за виконанням робіт за пріоритетними тематичними напрямками, їх реєстрацію і забезпечити облік в автоматизованому інформаційному фонді та розподільчі інформаційні технології підтримки науково-організаційної діяльності НАН, в тому числі комплексних робіт, які виконуються кількома виконавцями. Забезпечити узгодження переліку наукових приладів і обладнань, що потребують придбання або модернізації за рахунок коштів даної програми, з переліком тих робіт, які будуть виконуватись за пріоритетними напрямками саме за рахунок коштів цієї бюджетної програми.

Вжити заходів щодо приведення строків і узгодження між собою строків проведення формування результатів конкурсних відборів наукових досліджень і розробок та складання переліків обладнання, що буде закуповуватися у плановому році із строками формування бюджетних запитів для забезпечення обґрунтованої потреби бюджетних коштів на відповідні цілі.

Опрацювати питання щодо нормативно-правового врегулювання в порядку прийняття управлінських рішень про використання результатів наукових досліджень за пріоритетними напрямками та внести відповідні пропозиції до Кабінету Міністрів. Опрацювати питання щодо нормативно-правового врегулювання порядку планування, обліку і калькулювання собівартості цих робіт, внести відповідні пропозиції до Кабінету Міністрів. Актуалізувати порядок використання об'єктів права інтелектуальної власності, що створюються установами НАН. На завершення хотіла би зазначити, що під час аудиту мала місце конструктивна співпраця з об'єктом контролю, конструктивна взаємодія по запити, який ми давали в міністерство, повне розуміння проблематики і готовність до виконання рекомендацій. Дякую за увагу. У мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Єлизавета.

Давайте надамо слово представнику Національної академії наук. Я так розумію, що з нами буде пан Рафальський, будь ласка.

РАФАЛЬСЬКИЙ О.О. Дякую.

Шановний Сергій Віталійович, шановні члені комітету, відразу хотів би підкреслити, що одним із стратегічно важливих напрямів реформування діяльності академії на сучасному етапі є забезпечення високого рівня наукових досліджень і

спрямованості на розв'язання сучасних проблем науки і техніки. Тому проведений Рахунковою палатою аудит відповідності здійснення заходів НАН України з підтримки розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок, встановлені норми і правила, ми вважаємо, дуже своєчасним та таким, що має важливе значення для подальшої діяльності нашої академії.

Варто зазначити, що представники Рахункової палати провели справді дуже детальну і масштабну аналітичну роботу. Це дало можливість академії оперативно відреагувати на виявлені проблеми. За результатами обговорення з представниками Рахункової палати результати цього аудиту, – а це відбулося ще 1 грудня 2025 року, – було невідкладно усунуто частину виявлених невідповідностей. Зокрема внесено зміни до порядку конкурсного відбору робіт за бюджетною програмою, як ми її називаємо, 1230, які увідповіднюють його до вимог порядку проведення конкурсного відбору наукових і науково-технічних робіт, що плануються до виконання за рахунок коштів державного бюджету, затверджено Постановою Кабміну від 12.09.18-го року № 739.

Наступне. Важливо, що під час проведення аудиту приділено особливу увагу виконанню саме бюджетної програми, яка називається "Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень". Як наслідок сформовано, підкреслюю, дієву, прозору та орієнтовану на результат модель фінансування наукових і науково-технічних розробок. Ця модель забезпечує концентрацію обмежених бюджетних ресурсів на напрямок критично важливих для національної безпеки і обороноздатності держави розвитку стратегічних галузей економіки та повоєнне відновлення України. Згадана бюджетна програма, на нашу думку, по суті, формує новий механізм фінансування наукової діяльності академії, в рамках якого забезпечується цільова та адресна спрямованість відповідних видатків. Наші наукові установи за конкурсом отримують кошти для проведення пріоритетних досліджень тими самими підрозділами, які за результатами експертного оцінювання чи атестації їхня наукова діяльність отримала найвищу категорію. Назву кілька прикладів. Насамперед це цільова науково-технічна програма оборонних досліджень НАН України. Особливість цієї програми полягає в тому, що пріоритетні завдання для її щорічного конкурсу визначають Генеральний штаб Збройних Сил України, Міністерство оборони України, Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України та

акціонерне товариство "Українська оборонна промисловість". Саме ці організації і здійснюють зовнішню експертизу запитів, поданих на конкурс, та беруть участь у комісіях із приймання завершених робіт.

Завдяки такому підходу чимало розробок, отриманих в результаті виконання завдань програми, вже знайшли застосування в оборонно-промисловому комплексі та на фронті. Наприклад, наші результати використано під час модернізації переносних зенітно-ракетних комплексів "Ігла-1". Здобутки науковців застосовані для створення програмних складників та мультисенсорної системи безпілотного авіаційного комплексу Spectator-M1. Наші розробки серед іншого покладено в основу конструкції корпусів артилерійських снарядів із підвищеним скалкоутворенням. Також в рамках програми було створено спочатку дослідний зразок радіолокаційної системи "Око" міліметрового діапазону. І дуже швидко саме завдяки цій програмі вдалося налагодити її серійне виробництво на одному із підприємств. Зазначене становить лише невеликий відсоток від роботи в цьому напрямі, є ще багато подібної, і важливо, що не підлягає, як ви розумієте, оприлюдненню.

Шановні учасники засідання, хотів би також зазначити, що представники Рахункової палати не просто формально проводили цей аудит. Вони напрацювали рекомендації, які ми зараз чули, які, я переконаний, насправді покращать стан справ НАН України з налагодженням належного рівня внутрішнього контролю, усунення окремих невідповідностей на етапах формування тематики, проведення конкурсних відборів проєктів, планування видатків, реєстрації обліку робіт. І це у підсумку сприятиме підвищенню в цілому ефективності діяльності НАН України. Частина виявлених Рахунковою палатою порушень і недоліків є, так би мовити, традиційними, академія тривалий час намагається їх усунути. На жаль, часто ці рішення об'єктивно не можуть бути реалізовані повною мірою з огляду на все ще недостатньо нормативну урегульованість окремих питань діяльності як академії, так і загалом науково-технічної сфери. Однак ми і надалі проводитимемо цю роботу і докладемо всіх зусиль щодо усунення виявлених невідповідностей.

Також повідомляємо, що Постановою Президії НАН України від 14 січня поточного року №10 за формою, яка встановлена Рахунковою палатою, затверджено План заходів реагування НАН України на рішення Рахункової палати від 23.12.2025 року № 32-2. Мова іде про ті 10 пунктів, які щойно озвучила

Єлизавета Михайлівна. Розроблено конкретні заходи про їх реалізацію, призначено відповідальних і терміни виконання, а також у цій постанові визначено спосіб і терміни звітності це до 5 числа кожного кварталу, який наступає за звітним. Інформуємо також, що на виконання пункту 2 зазначеного плану здійснено уже погодження з Науковим комітетом Нацради з питань розвитку науки і технологій Положення про порядок конкурсного відбору та виконання установами НАН України робіт за цільовою науково-технічною програмою оборонних досліджень НАН України на 2025-29 роки.

І ще одне не менш важливе, як для нас. Нас не може не тішити, що проведений Рахунковою палатою аудит не виявив розкрадання бюджетних коштів чи їх нецільового використання. Я не ідеалізую ситуацію, але це на сьогодні майже дивина. Як я уже зауважив, аудит був ретельним, допускаю, що і вчені теж неідеальні люди, але їх голови переважно працюють на державу і суспільство. І це не означає, що ми маємо тут послабити контроль, ми його повинні проводити ефективно і якісно.

Насамперед хочу ще раз подякувати Рахунковій палаті за детальний аудит, слушні зауваження та рекомендації, висловлені в звіті, а також подякувати Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за приділений час на розгляд цього дуже важливого питання. Дозвольте запевнити, що всі зауваження та рекомендації, безумовно, буде враховано в подальшій діяльності академії. І на цьому дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олеже. З обох доповідей зрозуміло, що у вас була справді ефективна, конструктивна, місцями синергетична співпраця, що не може не тішити. Дякую вам за ґрунтовні доповіді.

Шановні колеги, чи є запитання до доповідачів? Бачу, Роман Павлович, будь ласка, у вас рука.

ГРИЦУК Р.П. Від себе хотів би дуже подякувати за те, що в порядку денному сьогодні є це питання, і за звіт Рахункової палати і за те, що пан Олег розказав, як вони вже з цим звітом працюють. У мене декілька уточнюючих моментів. Враховуючи те, що сьогодні цілу годину Верховна Рада розглядала Закон "Про інноваційну діяльність", то багато поговорили про науку і про інновації, і про впровадження наукових прикладних досліджень.

Я правильно розумію, за 23-й, 24-й і частину 25-го року аналізувалися проекти на 1,1 мільярда гривень? 184 проекти завершені, це прикладні дослідження. Моє питання: після завершення цих прикладних досліджень, що з ними далі? Які з них впроваджені? Пан Олег назвав чотири, я почув з оборонної тематики. Питання: чи є у вас статистика і розуміння, що далі з ними? Які з них комерціалізуються? Які з них там або застосовуються у війську? Який цей відсоток? От я чотири почув і це дуже круто, і в мене моє наступне буде питання по цих чотирьох. Тобто перше: що далі з цими прикладними науковими дослідженнями?

Друге питання. В звіті Рахункової палати було написано, що окремі наукові оборонні тематики проводилися без конкурсного відбору. Чи не оті, які вже впроваджені, проводилися без конкурсного відбору? І ми бачимо результат, бо вони, напевно, без конкурсного відбору, бо вони тут і зараз треба були. Тобто тут питання до оборонного і до того, чи треба там конкурс, чи, в принципі, якщо є якийсь запит по оборонці, то ми автоматично маємо це фінансувати, враховуючи, що це тут і зараз має впроваджуватись? Ну, я не знаю, чи можна тут розкривати цю інформацію, пане Олеже, чи ні, але, умовно, чи якщо військовий без конкурсу пришле роботу, і ця робота була впроваджена, – чи це помилка чи навпаки? Це ж результат, який ми хочемо досягти. Щоб із державних коштів, які ми виділяли на прикладні, наголошую, наукові дослідження, вони потім використовувались, а не просто були десь в архіві. Це моє друге питання.

І третє питання. Я не встиг заскринити слайд про обладнання і про зауваження про окуплене обладнання для наукової установи і те, що це обладнання використовувалося не за цією бюджетною програмою, а для якихось інших наукових досліджень. Якщо я правильно зрозумів претензію, то у мене питання: а до чого тут претензія? Ми за державні кошти купили наукове обладнання, наукове обладнання в науковій установі використовується. Окей, за якоюсь іншою бюджетною програмою воно використовується, це найкраще, що може бути в цілому. Тому я тут не розумію цю претензію. І питання, можливо, ви мені поясните, в чому там було порушення або в чому там була неправда?

Дякую. Такі три питання.

РАФАЛЬСЬКИЙ О.О. Хто буде починати в даному випадку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олеже, давайте з вас почнемо.

РАФАЛЬСЬКИЙ О.О. Давайте з мене почнемо. Я ще раз скажу, що за означений період, за який проводився аудит, – це 2023-2024 і перша половина 25-го року, – виконувалось 408 наукових досліджень та науково-технічних розробок, з яких понад 70 відсотків, у простих цифрах це 289, прикладні дослідження. Також виконувалось 113 наукових проєктів за грантами, наданими дослідницьким лабораторіям або групам молодих вчених, та придбано 154 одиниці новітнього наукового обладнання та комплектувальних для модернізації уже наявно.

Я навів, дійсно, тільки ті приклади, які я, повірте мені, тільки можу навести. Вони є в широкому доступі, я думаю, що ви про деякі з них навіть і знаєте. Ще багато всього зроблено дуже потрібного. Але специфіка академії полягає в тому, що враження про її роботу складається якраз з тих проєктів, які є суттєвими, які є ефективними, які є реалізованими в інтересах нашої держави і суспільства, бо вони мають відповідні обмеження. Так-от, стосовно конкурсного відбору саме ось таких от проєктів. Дійсно, нам доводилося з одного боку десь там примружувати око, бо порушувались конкурсні засади, коли замовлення робив Генеральний штаб, Міністерство оборони України, чи коли інститут військового озброєння робив. Але ми чітко знали, що в такій нашій установі такий творчий колектив здатен цей проєкт реалізувати. Дійсно це був, можливо, якийсь і ризик, але як показала ситуація, саме завдяки тому, що ми десь там відійшли від букви, від процедури, від папірця, так трохи вульгарно кажучи, тому ми досягли швидкий результат, який ми уже побачили навіть на фронті.

Що стосується використання обладнання. У нас були випадки, коли обладнання було придбано за програмою 1230, воно розміщувалось в установі. І якщо це був якийсь мікроскоп чи різак металу, то різали метал в тому числі і люди чи науковці, які виконували проєкти за іншими бюджетними програмами. Тому в даному випадку я особливо наголосив, що зловживань фінансового характеру немає. Це є певне порушення, але Рахункова палата погодилась в тому, що ясно, що нам треба старатися уникати таких речей, і ми думаємо, як це зробити. Бо тут треба шукати розумний компроміс між тим, щоб досягти максимального результату при мінімальних відходах від самої процедури. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олеже. Пані Єлизавета, будь ласка.

ПУШКО-ЦИБУЛЯК Є.М. Дякую. По-перше, пане Роман, дуже вам дякую за те, що ви привернули черговий раз увагу, яка... *(Не чути)* як хвилює Рахункову палату. Ми вже озвучували в інших звітах цю проблематику, що на сьогодні на державному рівні не визначено механізми реальні практичні, як мають впроваджуватись результати наукових досліджень. Ми цю проблематику ще два роки тому піднімали, коли проводили інший аудит академії правових наук. І ми даємо рекомендацію про те, що це потрібно врегулювати.

Сьогодні ми можемо на сайті Національної академії наук побачити практично всі результати, але ця робота відбувається неунормовано, хаотично і безсистемно. І ми співаємося, що певні пропозиції напрацює академія, надасть Кабінету Міністрів. Це буде більш прозорий і результативний процес, тому що ми бачимо, що є результат і є розробки, але їх впровадження механізму відразу ж чіткого, на жаль, немає. Це по цьому питанню.

Наступне питання щодо конкурсів. В звіті відображено невідповідність, тому що є норма законодавства, яка це передбачає. Одночасно зазначено, що це обумовлено саме специфікою і оборонними замовленнями. Тобто матеріальної шкоди не вбачається, збитків, і про це у звіті інформація, а також відсутність, що були нанесені збитки. Але треба проводити у відповідність і прописати цей процес, щоб він був більш гнучкий. Я з вами повністю погоджуюсь, що сьогодні треба щось розробити і зробити, то це має мати певні виключення із процесу проведення конкурсів, повинно бути передбачено, врегульовано й унормовано.

Наступне питання. Також повністю з вами погоджуюся, що воно є актуальне, і не можна говорити, що це недобре. Але є факт невідповідності, що по цій бюджетній програмі має закуповуватись обладнання саме для тих досліджень, які проводяться за кошти цієї програми. І знову ж будучи реалістами, ми не виявили, що це незаконні витрати, і пропонуємо це унормувати. Якщо для цих досліджень потрібно придбати обладнання, воно буде придбано за рахунок коштів цієї програми. Але унормованої може бути норма, що в той час, коли це обладнання вільне, є у вільному доступі, то академія може використовувати на інші аналогічні розробки, і це буде правильно. Дякую вам.

ГРИЩУК Р.П. Я радий, що ми тут всі одностайні. От прямо по кожному із трьох питань ми зійшлися в думці. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Заступник Міністра пан Денис Курбатов. Вітаємо ще раз з прийняттям в першому читанні Закону "Про інноваційну діяльність", тим більше по повній процедурі. Це важливо.

КУРБАТОВ Д.І. Дякую, пане Сергію. І принагідно дякую комітету за підтримку цього важливого закону. Дійсно це четверта спроба була, дві – під тривогу, по повній процедурі. Але є результат. І я за це щиро дякую, дякую і комітету, і особисто кожному.

Стосовно аудиту, ну, звіту Рахункової палати по Академії наук і цих питань, які зараз розглянуті. Насправді я погоджуюсь з тим, що насправді держава буде нести збитки, якщо це обладнання буде використовуватися, яке закуповується, виключно один раз для проведення того чи іншого дослідження. Цього ні в якому разі допускати не можна. Більше того, ви знаєте, що на загальнодержавному рівні прийняте положення про центри колективного користування науковим обладнанням. І ми, наприклад, у себе в міністерстві все обладнання виключно встановлюємо в цих центрах, до яких є регламент і режим доступу. Можна записатись на дослідження онлайн, і будь-який вчений не тільки цієї установи, а регіону може здійснити ці дослідження зручно. Рекомендуємо, я думаю, можливо, академії наук поширити цю практику, знаю, у них також такі центри працюють.

Стосовно впровадження результатів розробок і досліджень. Насправді таке надважливе питання, тут ми уже виявили, що впроваджено було те, що було замовлено, умовно кажучи, або військовими, або Генеральним штабом, і це є ключ до вирішення. То насправді, як я говорю, дуже часто це не стосується передової науки, а в розробках треба робити не те, що ти вмієш, а треба робити те, що потрібно. Ми як міністерство, ви знаєте, змінили, наприклад, один з механізмів формування замовлень на розробки, державне замовлення, в нас 10 міністерств формує ці розробки і відповідно вся наукова сфера приймає участь, може приймати участь у, скажімо, ідеях для вирішення цих проблем. І тому це також може бути виходом з ситуації, що по певній частині фінансування треба формувати тематики не самими вченими, а формувати їх згори.

В цьому році ми стартуємо також, конкурс державно-приватного партнерства в R&D, це вже не держава, а бізнес технологічний буде формувати ці задачі. Тому є

вирішення, готові до співпраці, чекаємо цих пропозицій від академії наук до міністерства, які вони готують як наслідок роботи з Рахунковою палатою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

З вашого дозволу, Валерій Вікторович Колюх, голова підкомітету.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, по-перше, дякую за презентацію звіту Рахункової палати про результати аудиту бюджетного фінансування наукових розробок Національної академії наук. Як зазначила представниця Рахункової палати, у звіті зазначено 10 рекомендацій, з яких частину вже Національна академія наук виконала і в подальшому виконуватиме. Головне, що прозвучало в представленні цього звіту і у відповіді представника Національної академії наук віцепрезидента пана Рафальського в тому, що нецільового використання бюджетних коштів не виявлено. Це досить рідко трапляється в результаті перевірок. Проте академія наук послідовно дотримується законодавства в сфері бюджетного фінансування, тому так тримати. А ми у межах парламентського контролю мусимо все ж таки проконтролювати рекомендації Рахункової палати. Тому у рішенні пропоную прийняти звіт Рахункової палати до відома, але все ж таки рекомендувати Національній академії наук вжити відповідних заходів з метою виконання рекомендацій, зазначених у звіті Рахункової палати за результатами аудиту Національної академії наук. Таке рішення я пропоную ухвалити. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Хто ще хоче долучитися до обговорення цього питання? Я зі свого боку хочу подякувати Рахунковій палаті за якісно виконану роботу і народним депутатам за те, що в свій час прийняли новий Закон "Про Рахункову палату". Тепер ми не просто можемо обирати звіт Рахункової палати, який хочемо заслухати на комітеті, ми тепер зобов'язані розглядати всі звіти Рахункової палати, які стосуються нашої сфери. А через те що, крім законодавчої функції, ми ще маємо контрольну функцію, то ще маємо контролювати і відповідно виконання рекомендацій Рахункової палати.

Тому, шановні колеги, я уважно передивився рекомендації, вони всі мають бути завершені до 01.07.2026 року. Тому з вашого дозволу, я думаю, що після 01.07

ми зберемо всі матеріали і повернемося до цього питання в контрольному варіанті, і поговоримо на тему того, як вони були виконані, і відповідно які є пропозиції по вдосконаленню нормативно-правової бази і законодавства як з боку Рахункової, бо ви отримуєте такий саме, очевидно, звіт Національної академії наук і, звісно, від Національної академії наук для того, щоб покращити на майбутнє всі процеси, які навколо цього відбуваються. Пані Наталія Романівна, будь ласка, у вас рука.

ПШПА Н.Р. Я коротенько. Хочу насправді погодитись з колегами, які перед тим висловили пропозиції, і подякувати Українській академії наук за працю, зокрема за те, що переформатували більше дослідження з тих, хто чим займався, на те, що більше потрібні державі. І попередні пропозиції підтримую, які запропоновані комітетом. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна.

Шановні колеги, я так розумію, що можемо переходити до прийняття рішення. Проект рішення комітету вам усім розісланий, це, власне, те, про що говорив Валерій Вікторович Колюх, і те, про що я зауважив у своєму виступі. Тому ставлю його на голосування в тому вигляді, в якому він вам розісланий. Хто – за, прошу проголосувати.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ПШПА Н.Р. Піпа – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Дякую, колеги. Хто – утримався?

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 9. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Да, звісно, дякуємо вам дуже, і представникам Національної академії наук, пане Олеже, дякую вам, пані Єлизавета, дякую вам.

Пункт 3 порядку денного: про виконання Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України за 2025 рік та Оперативний план діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік. Слово надається Міністру освіти і науки України, пан Оксен, будь ласка, вам слово.

ЛІСОВИЙ О.В. Шановний Сергію Віталійовичу, шановні народні депутати члени комітету! Перш за все я не можу не приєднатись до того, що вже звучало і не подякувати вам за прийняття сьогодні цього дуже важливого закону. Євроінтеграційного закону, закону фундаментального, який визначає критеріальний апарат інноваційної діяльності, визначає цілий ряд базових принципів. Я дуже вдячний, я розумію, наскільки важко зараз проходять законопроекти в зал, але тим не менше це якраз державницька позиція, тут і консолідація й опозиційних партій, і фракцій, відповідно "Слуга народу". Дякую всім, хто проголосував і підтримав цей важливий крок.

Щодо пункту порядку денного: Оперативний план, розгляд результатів за 25-й рік і план на 26-й рік. Я хочу перед тим, як передати Державному секретарю для представлення ключових позицій, сказати наступне, що Міністерство освіти до формування Оперативного нашого плану ставиться не формально. Для нас це дійсно є робочим інструментом, ми працюємо з ним, він відповідно супроводжується технологічними рішеннями. Це для нас інструмент контролю, інструмент планування, яким ми користуємося кожен день. І тому ми дуже вдячні, по-перше, комітету, за те, що він включає туди свої позиції, свої пропозиції, які ми, звичайно, розглядаємо, і ті, які були запропоновані на попередньому засіданні, вже враховані. І я думаю, що якщо будуть іще пропозиції, ми готові їх враховувати перед тим, як його затверджувати.

І друге, що я хотів зазначити, що наш Оперативний план базується на стратегії діяльності Міністерства освіти. Це стратегія, яка охоплює всі ланки освіти, всі ключові напрямки нашої діяльності. Стратегія затверджена до 27-го року, але Оперативний план включає також і ті позиції, які внесені як зміни до стратегії вже на сесії, проміжній сесії. Бо, власне, на початку цього року в нас виповнилося 2 роки з моменту, як була затверджена стратегія діяльності Міністерства освіти. І відповідно ми провели проміжну сесію з коригування стратегії, і результати цієї проміжної сесії вже відображені в Оперативному плані.

Тому дякую, шановні народні депутати, і прошу Державного секретаря Максима Ярмистого представити детальніше Оперативний план.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Максиме, будь ласка.

ЯРМИСТИЙ М.М. Доброго дня, шановний Сергію Віталійовичу, шановні народні депутати колеги. Дякую, по-перше, за проактивну участь колег народних депутатів у наданні пропозицій онлайн плану на 26-й рік. Щодо 25-го року слід сказати про те, що зазначений план у нас формувався в тому числі з урахуванням програмних документів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів, Угоди про асоціацію України з ЄС та Цілей сталого розвитку на 2030 рік, а також інших стратегічних документів щодо забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх, а також ефективного... *(Не чути)*.

Як уже зазначив Оксен Васильович, Оперативний план Міністерства освіти на 25-й рік, а також і на 26-й рік відповідно враховує стратегічний план діяльності міністерства і буде коригуватися в залежності від цих цілей і ставитися в подальшому, і затверджений наказом Міністерства освіти. Відповідно до звітної інформації, яку подали, про стан виконання Оперативного плану за 2025 рік, Міністерство освіти мало перед собою 9 пріоритетів, які охоплювали всі сфери діяльності Міністерства освіти і науки. Зокрема такі сфери, як освіта дітей раннього та дошкільного віку, реформа "Нова українська школа", концепція позашкільної освіти, трансформація професійної освіти, якісна вища освіта, розвиток науки й інновацій, європейська інтеграція України у сферах освіти і науки, цифрова трансформація, підтримка та супровід освіти з особливими освітніми потребами. Слід сказати, якщо коротко, то протягом минулого року було зреалізовано понад 343 заходи, з яких з них 310 були реалізовані в повному обсязі, 175... продовжено виконання 135, оскільки ми розуміємо, що деякі напрямки потребують більш довгого, тривалого часу для їх реалізації, і відтерміновано 17 заходів, і втратили актуальність з них 16.

Станом на сьогодні сформовано проект Оперативного плану на 26-й рік, який доопрацьовано з урахуванням пропозицій і зауважень Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, висловлених на засіданні комітету 21 січня. Зокрема я так тезисно тільки пройдуся по тому, що ми виокремили напрям

освіти дорослих у стратегічну ціль з відповідним законодавчим забезпеченням. Для посилення соціальної складової впровадили чіткі інструменти підтримки ветеранів і вразливих категорій населення, що включають короткострокову програму перекваліфікації, психосоціальну допомогу та адресні субвенції на інклюзивне навчання. Окрему увагу приділено питанню соціального захисту освітян, внаслідок чого до плану включили заходи щодо оновлення структури оплати праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти. З метою зміцнення національної ідентичності документ доповнено комплексом заходів, спрямованих на розвиток та функціонування української мови в освітньому процесі.

Окремо слід, хочу зазначити, що під час минулого засідання ми піднімали, ми проговорювали питання національної ідентичності, а саме: також розподілу функціональних обов'язків між Міністерством молоді та спорту. Від себе хочу додати про те, що мною була проведена комунікація з керівництвом міністерства, нам було надано відповідно їхні плани в частині національної ідентичності. За потребами ми можемо, якщо зараз немає представника міністерства, ми можемо надати в робочому порядку інформацію від Міністерства молоді та спорту. І також забезпечено приведення термінології у відповідність до чинного законодавства та переглянуто систему індикаторів виконання завдань для гарантування їх чіткої кількісної... *(Не чути)*. Ще раз хочу подякувати за усі критичні зауваження, які ми врахували. І я сподіваюсь, що на сьогоднішньому засіданні комітету, якщо будуть ще пропозиції, теж їх врахуємо, і це посилить нашу соціальну складову та реалістичність виконання... Дякую за ефективну співпрацю для реалізації цього проекту. І окремо, якщо не заперечуєте, Сергій Віталійович, хочу подякувати колегам, працівникам секретаріату Комітету з питань освіти, науки і інновацій за конструктивну співпрацю у підготовці... *(Не чути)*. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Максиме. Щоб ми не забирали час, у мене є пару конкретних запитань, а одне з них найголовніше. Ми проаналізували оперативний план за 2025 рік і кількість завдань, які були виконані. Наприклад, реформа "Нова українська школа" виконано на 70 відсотків, позашкільна освіта – 32 відсотки, розвиток науки й інновацій – на 45 відсотків, забезпечення якості вищої освіти – на 39 відсотків і так далі, і так далі, я не буду зараз всі відсотки. Є і 91, наприклад, підтримка та супровід осіб з особливими освітніми потребами, не

все так погано, але у мене питання про інше. По кожному пріоритету є невиконані завдання: якісь частково виконані, якісь продовжуються, якісь не виконані, в принципі, наприклад. А от що з ними далі відбувається? От вони невиконані за минулий рік, вони перенесені на 26-й рік чи вони втратили актуальність, чи якимось чином, що ми з ними далі робимо? І бажано, щоб ці невиконані завдання 25-го, які не визнані неактуальними або тими, які вже втратили актуальність, щоб вони були перенесені в 26-й рік, тому що ніщо нам не дозволило їх не виконати. Правильно? Це ж ті плани, які ви самі оперативні ставите на реалізацію стратегії, тому вони мають бути виконані. Дуже хотілося б, щоб вони були перенесена на 26-й рік, і ми вже по ходу 26-го року були з вами на одній сторінці, розуміючи, що відбувається.

ЯРМИСТИЙ М.М. Дякую, Сергій Віталійович, за те, що звернули увагу на зазначену позицію в оперативному плані. В цілому загальна позиція наступна в нас, що всі задачі, які ставилися і які не визнані такими, що втратили актуальність, вони включаються в Оперативний план на 26-й рік для продовження їх виконання. В даному випадку ми обов'язково при формуванні Оперативного плану узгоджуємо це з усіма керівниками, в тому числі по певних профілях для того, щоб актуалізувати ту чи іншу інформацію і актуалізувати те чи інше завдання.

Тому обов'язково врахуємо цю позицію при доопрацюванні цього плану для того, щоб максимально була послідовність виконання всіх задач, які в 25-му році потребували би більше часу або якихось додаткових умов для... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Максиме.

Шановні колеги, хто хоче долучитись до обговорення цього питання? Хто хоче висловитись? Пане Ростислав, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую дуже.

Показники, відсотки – це важливо. Давайте от по якісному наповненню. От ви можете доповісти? бо там заступник, який до нас приходив сьогодні, очевидно, він відповідає за інше питання. От яка є ситуація конкретна щодо виплат підвищеної зарплати по всіх категоріях освітніх працівників, з чого саме вона береться? Тобто чи запрацювала вже нова бюджетна програма? Як ви бачите шляхи боротьби з тими перекручуваннями, про які практично всіх депутатів інформують з

міст? Тобто десь там знижують місцеві добавки, десь беруть із субвенції, думаючи, що колись прийдуть кошти по новій бюджетній програмі. Чи є у вас зведена вже така інформація? Дякую.

ЯРМИСТИЙ М.М. Дякую за запитання.

Я, з вашого дозволу, можу прокоментувати в межах своєї конкретно компетенції. Станом на сьогодні, наскільки мені відомо, продовжуються консультації, в тому числі з Міністерством фінансів. І наскільки я розумію, ці напрацювання будуть напрацьовуватись як профільним підрозділом Міністерства освіти, так і шляхом опрацювання цього питання в робочих групах. Станом на сьогодні ця позиція додана як пункти 2 і 4, 3 Оперативного плану, який звучить як оновлення структури оплати праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Максиме.

Я думаю, пан Ростислав, вас задовольнила відповідь?

ПАВЛЕНКО Р.М. Насправді ні. Але, я так розумію, іншої сьогодні не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пойняв. Насправді ні, але іншої немає. Я думаю, що це питання ми винесемо окремо. Всі ми розуміємо проблематику, більш того ми попереджали про це на засіданні комітету неодноразово. Тому, я думаю, що це потребує окремого вивчення. Да, ми збираємо вже. Я проінформую, що ми як комітет вже збираємо інформацію на виконання нашого попереднього рішення з усіх асоціацій об'єднаних територіальних громад, з Асоціації міст, ми отримаємо всі дані по всім ОТГ, які мали взагалі свої надбавки як вони змінилися протягом з грудня місяця попереднього року включно по січень цього року для того, щоб ми могли вже зважене рішення з вами прийняти. Але не можу сказати, що ми про це не говорили.

ГРИШИНА Ю.М. Чи замовляли ви ту ж інформацію, скільки залишків залишилося по кожній громаді? Тому що тоді хтось із міністерства, пам'ятаєте, оголосив, що... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Залишки минулого року освітньої субвенції були підняті на спеціальний фонд Міністерства освіти і науки нашою правкою, да. Тому тут важливо не скільки, а тут важливо, як було змодельовано взагалі, здизайновано саму надбавку в 30 відсотків. Тому що, якщо вона, ми ж розуміємо, що вони по-різному виплачуються надбавки: щось з місцевого, щось береться з самої освітньої субвенції. Коли там закладається 30 відсотків на оклади, не закладаються, наприклад, на престижність, то тут виникає питання, звідки брати престижність? На тих громадах, де оптимізована мережа, у них є залишки. В тих громадах, в яких не оптимізована мережа, залишків немає. Вони потім в кінці року, там в другій половині просять Кабінет Міністрів – додайте гроші. Тут все достатньо просто, але не врахувати це під час закладання Кабінету Міністрів цифр у бюджет, це проблема, яку ми вочевидь піднімемо всі разом, коли отримаємо фінальний...

_____ . Про це якраз, да... . Тоді у мене теж окреме прохання до пана Максима як людини, яка відповідає за операційні процеси, які відбуваються в міністерстві. Я нагадаю, що більше місяця тому була створена робоча група з напрацювання нової концепції оплати праці педагогічним працівникам, яка урочисто зібралася один раз, і після цього не збиралася жодного разу. Якщо ми будемо зберігати таку динаміку, точніше, якщо буде міністерство, яке головує в цьому процесі, зберігати таку динаміку, то ніякої реформи не відбудеться і ніякого підвищення не відбудеться. Я би попросив взяти під особистий контроль роботу цієї групи. Я як член цієї групи з нетерпінням очікую викликів і запрошень на засідання. І тут багато колег теж є членами цієї групи. Дякую.

ГРИШИНА Ю.М. Так само хочу підтримати, що ми всі розподілилися по групах, по сферах, за які ми відповідаємо і з нетерпінням чекаємо запрошення на робочі групи, але цих запрошень немає. А ми говорили, що у нас дуже стислі строки і нам потрібно, у нас є дуже... у нас тижнями-тижнями заміряються строки, коли ми повинні напрацювати рішення. Тому я підтримую те, що сказав Сергій Валерійович, ми всі чекаємо на запрошення, треба працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Найбільше занепокоєння викликає перспектива, щоб у нас не сталося так, як із Законом "Про професійну освіту", де були завалені строки внесення і комітет був змушений пропонувати альтернативу. Якщо не буде

внесений, ми знову запропонуємо альтернативу по зарплатах, в нас вибору іншого немає. Вчителі не винні, що хтось не виконує норми закону.

Добре, пані Наталія Романівна, будь ласка, вам слово. Пане Максиме, я просто, ви доведете нашу дискусію цю, будь ласка, я прошу, передайте всій команді Міністерства освіти і науки. Тому що далі, я думаю, що парламент не обмежиться засіданням комітету, і це буде значно більшою задачею.

ЯРМИСТИЙ М.М. Так, зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Наталія Романівна, будь ласка.

ППА Н.Р. Я хочу насправді підтримати попередньо, що сказали колеги, бо відповідь мене теж не задовільнила щодо заробітних плат. Зараз останнє, що просить профспілка і вчителі, це збільшити надбавку за престижність до 30 відсотків всюди в регіонах однаково, мовляв, вчителі працюють в незалежності від того, яку надбавку може заплатити громада. Звичайно, що це тоді малий стимул громадам добре вибудовувати освітню мережу. І тому це складна дискусія, але надбавка.... престижність від 5 до 30 відсотків, то досить велика розбіжність. Ми прекрасно розуміємо, що в одних громадах є 5 відсотків, в інших – 30 і для вчителів геть нема розуміння, чим же, як вимірюють їхню якість роботи і чому вона все-таки відрізняється. Тому насправді нам, напевно, або вилку тут треба зробити іншу, або більше говорити за ці критерії і позначати. Але в будь-якому випадку дякую, що ми будемо мати окремо по цьому роботу, тому що уже залишити те ніяк не можемо. І я повністю підтримую колег, що враховуючи, що вже середина лютого фактично, а ми до 1 вересня маємо мати все готове, включно з тим... не тільки з ідеєю, а вона буде складно прийматися, ми всі це розуміємо, будь-яка збірна система оплати праці складно приймається. Тому я теж прошу роботу активізувати.

З наступних питань по плану і по звіту, я знову ж таки дякую, що в цей план принаймні додали українську ідентичність, але дуже мало є далі про національне патріотичне виховання. І я нічого про українську ідентичність і мову не побачила в звітах за 25-й рік, в той час як ми всі мали з вами можливість ознайомитись з дослідженням Державної служби якості освіти щодо використання мови, реально і падінням, щодо того, як її використовують вчителі, чи учительська – це освітній

процес, чи коридори і перерви – це освітній процес. Я тут, звичайно, що згадаю законопроект про українськомовне середовище в закладах освіти. Ми маємо багато прикладів світових, що освітній процес відбувається з моменту, коли дитина заходить на територію школи, а часто це ще навіть перед школою, а не двері школи. Адже ми як держава Україна забезпечуємо в той момент дитині безпеку і несемо відповідальність за дитину, то відповідно освітній процес починається з цього моменту. І не мало би бути, якщо я, знаєте, питання перш за все ставлю питання до вчителів. І знову ж таки міністерство є в співпраці з Державною службою якості освіти, яка, як на мене, тут цієї функції належно не виконує. І давайте спільно думати, як насправді це виконувати і як ми змінами до закону чи рекомендаціями пояснити всім освітянам, що таке освітній процес. І ці приклади вже є і в законодавстві Канади, і Бельгії, і це треба запровадити.

Коли ж ми говоримо все-таки про те, що в планах, на жаль, в результатах 25-й рік взагалі немає жодного рядочка, звичайно, тому присвяченому. Тобто це виходить, що міністерство за минулий рік нічого в тому напрямку не робило, я такий висновок роблю. В 26-му, дякую, що ви мене почули і внесли. І відповідно дуже також кажу, ще раз нагадаю, що про національно-патріотичне виховання мало було. І я озвучу зараз тут пропозицію, готова працювати далі над цим.

Я вважаю, що в наших закладах середньої освіти мав би з'явитись заступник по національно-патріотичному вихованню, але з тим, щоб ми забезпечили методичною базою, бо одна гра "Джура", яка десь робиться, десь не робиться, чи ті пункти, що ми зараз маємо захисту України, – це краще ніж було однозначно, але це зовсім не те, що мало бути. Бо ідеологічна складова, м'яко кажучи, вимагає бажати і кращого, тому що навчитися стріляти з автомата Калашникова чи навіть постріляти з автомата – це значно простіше, ніж пояснити навіщо це робити. Тим більше, що в цю війну, ми всі розуміємо, що автомати, в принципі, і вміння з них стріляти грають значно меншу роль, ніж ті самі БПЛА, розуміння тактики бою чи розуміння, як уникнути у майбутньому воєн Україні і як стати сильнішою державою. Це все є завданням освіти. Тому я буду звертати увагу і далі продовжувати наполягати на тому, що, зокрема, ви знаєте, я є пластункою, і ігри, те, що у нас сьогодні називають квести, вони є дуже помічними і для формування ідентичності, і для розуміння історії, і для включення в процес. Тому я вважаю, що

у нас мають бути якісно, добре напрацьовані речі відповідно до віку і надані школам для втілення.

Тому моє загальне питання. Коли ми говоримо про освіту для дорослих як виду, винесено стратегічний пріоритет і багато інших, то, по-моєму, формування української ідентичності й розуміння, що ми – громадяни України і що, перш за все, крім сім'ї, на це вплив має тільки освіта і більше ніхто по факту в державі, є дуже вагомим. І я би просила до вас і передати колегам, шкода, що зараз решта пішли, що насправді увага і не тільки комітету, моя, але і громадськості буде посилюватись і посилюватись, і зокрема і військових, і ветеранів, бо від них ми маємо дуже великий запит. Всі, хто вертаються з фронту, з ветеранами в один голос говорять про це, наскільки їм болісно бачити нерозуміння і вчителів, і дітей в розуміннях, а навіщо ми ведемо все, щоб перемогти в цій війні і як в майбутньому нам не допустити, і розуміння, хто такий ворог і наш вплив на це. Це щодо стратегічного плану, тому прошу передати колегам про ефективність роботи.

Дякую.

ЯРМИСТИЙ М.М. Пане Сергію, дозвольте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка.

ЯРМИСТИЙ М.М. Пані Наталія, дякую. Насправді дуже важливі питання зараз піднімаєте. Якщо ви дозволите то те, що я казав, ми в комунікації з Міністерством молоді та спорту, вони нам надали весь перелік своїх пріоритетів якраз в частині української національної та громадянської ідентичності. Дуже багато позицій, про які ви зараз сказали, прямо чи опосередковано вони зафіксували на 26-й рік. Якщо ви не заперечуєте, я через секретаріат Комітету освіти передам офіційно їхню відповідь на Міністерство освіти в частині планування з їхньої сторони багатьох заходів, які пов'язані саме з національною та громадянською ідентичністю, в них зокрема створений цілий підрозділ – управління утвердження української національної та громадянської ідентичності, а також є частина державних установ, які супроводжують.

ППА Н.Р. Пане Максиме, дякую. Міністерство молоді і спорту, я просила їх на наступному... у нас тут на сьогодні є порядок денний, який стосується їхнього

законопроекту, і мають це доповідати. Але моя позиція, що колись це даремно віднесли до молоді і спорту, бо, мені здається, вони все-таки мають більше займатися молоддю і спортом, ніж українською ідентичністю, а що сфера освіти охоплює значно більшу кількість людей і ланок освіти, і що ми як освітяни маємо на це значно більший вплив. Тому попри те, що молодь і спорт має втілювати, як ви висловилися, заходи. Заходи – це добре, але я пропагую, зокрема в українській політиці і загалом, щоб ми відходили від заходів, а реально працювали з політиками. Бо заходи – це подія, відзвітували, відбулося, а результат, ефективність, навіщо, чому і як – ми дуже мало з цим працюємо. Тому моя позиція є ґрунтовно і глобальніше приходити до цього, а не робити щось заради картинки. Але дякую за відповідь. Міністерство молоді і спорту буде окремо відповідати, але не знімаю відповідальність і з Міністерства освіти і відповідно Комітету освіти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна. Я думаю, що все зрозуміло.

Пані Надія Лещик, будь ласка, вам слово.

ЛЕЩИК Н.В. Я хочу таку ремарку щодо заробітних плат освітян. У нас уже декілька років фіксується збільшення звернень від освітян щодо виплати надбавок і доплат, і це, напевно, десь з 23-го року. Освітяни скаржаться на зменшення, на престижність цього мінімального проценту 5-и, відсутність виплати надбавки за кабінети, за роботу з дітьми з особливими потребами. Тобто ця проблема давня, її треба вирішувати. На мою думку, це пов'язано або з фінансовими ресурсами громади, або з небажанням громади запроваджувати певні доплати і надбавки. Я почула про позицію профспілки на рівні 30-и максимальний, але ми маємо говорити про заклади, які громада має дофінансовувати, і субвенція забезпечує надбавку за престижність на рівні 25 процентів. Тому я виступає за 20 процентів так, щоб 5 процентів громада мала змогу розпоряджатися. Проблемою є ще те, що кошти... у нас іде складний шлях цих коштів з державного бюджету, області, потім на громади. У нас немає якоїсь процедури розподілу цих коштів на рівні громади, і ми не знаємо насправді, як вони там розподіляються, кому надходить в повному обсязі з усіма надбавками, доплатами, кому ні. І тому, напевно, необхідно міркувати про пряме надходження коштів до закладу освіти для того, щоб вони могли безпосередньо ними розпоряджатися. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Надія. Я б зараз, конечно, міг би великий спіч сказати з приводу того, що ми ще, напевно, повернемо до ідеї правок в державний бюджет, які були в грудні місяці і в листопаді, але не буду. І так я думаю, що всі розуміють, бо питання величезної кількості надбавок, власне, саме тоді і піднімалося, і була пропозиція їх вирішення. Власне, для цього ми і дали доручення в державному бюджеті Міністерству освіти і науки разом з... і Кабінету Міністрів внести нову систему оплати праці, якраз яка була би збалансована і вивірена з Міністерством фінансів, підкріплена фінансовим ресурсом і так далі, і так далі. Зараз будемо мати те, що маємо. Тому просто підіб'ємо підсумки. Я думаю, що через декілька тижнів ми отримаємо дані всі від громади і побачимо, скільки, в яких надбавках, які в нас зменшення, які зрушення, може, де є збільшення. Просто зафіксуємо для себе ще раз ту проблему, яку, в принципі, всі ми давно знаємо і розуміємо. І, да, правда, з 22-го року в нас зменшуються поступово деякі надбавки або не виплачуються з очевидних причин, тому що місцеві бюджети страждають і намагаються допомагати, перенаправляти свої ресурси на інші сфери, на соціальну, на інші сфери освіти і так далі. Але менше з тим вчителі отримують те, що отримують. Тому я впевнений, що ми з вами ще до цього питання повернемо і не раз. Шановні колеги, я думаю, що ми достатньо, якщо ви не заперечуєте, обговорили це питання. Пане Максиме, все почув, стенограму ми надамо. І впевнений, що проект Оперативного плану діяльності міністерства буде так само оперативно доопрацьований. Я сподіваюсь, що ми його одразу отримаємо і не під засідання комітету, а все ж таки максимально швидко, коли він буде готовий. Шановні колеги, давайте переходити до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект рішення комітету. Інформацію Міністерства освіти і науки України щодо виконання Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України за 25-й рік та проект Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України за 26-й рік взяти до відома.

Друге. Доопрацювати проект Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 26-й рік з урахуванням висловлених в цьому рішенні на засіданні комітету зауважень, в тому числі передбачити підготовку законопроектів, які містяться в плані законодавчої діяльності комітету і Верховної Ради на 2026 рік, затвердженим рішенням комітету і відповідним рішенням Верховної Ради сьогодні.

Хто – за, прошу проголосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ПША Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто – утримався? Проти?

Дякую, Ольга Володимирівна.

ПРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, а можна я одне застереження? поки тут присутній представник Міністерства освіти. Оскільки більше представників я не бачу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Поки присутній пан Максим, колеги, у нас те, що ми сьогодні контрольне питання ставили про безпеку в школах, я прошу, Сергій Віталійович, у нас назріло це питання по академдоброчесності. У нас теж там, зараз він вступив в силу і є пів року для того, щоб вже зараз всі навчальні заклади почали працювати над введенням цих всіх систем. Але нам потрібно розпочати якусь спільну роботу або не спільну роботу, або повинна бути розпочата якась робота. Поки ця робота не розпочалась. Ми там спілкувалися на своєму рівні. Нам міністерство обіцяло, що вони нам запропонують якісь слоти, якийсь чат, щоб ми розпочали роботу, але поки ніяких пропозицій немає. Тому я з цього питання теж, не знаю, зараз всім колегам хочу звернутися, тому що, щоб потім знаєте, не сталося, що ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проїшов час, а нічого немає.

ГРИШИНА Ю.М. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція наступна. Зараз вважати, що це питання, Юлією Миколаївною підняте в пункті "Різному", і давайте звернемося до секретаріату Кабінету Міністрів України та Міністерство освіти, щоб вони нам

дали оперативний план імплементації вже Закону "Про академічну доброчесність" для того, щоб ми могли поставити собі на контроль.

Ну, і раз ми вже випадково зайшли в пункт "Різне", то шановні колеги, я теж ще одне хочу, одразу щоб ми одразу прийняли рішення по обох, якщо ви не заперечуєте, цих питаннях. Ми вже знімаємо з контролю питання забезпечення підручниками та посібниками за минулий навчальний рік з 25-го по 26-й через те, що все що могло бути надруковано і доставлено, вже надруковано і доставлено. Те, що не було надруковано і доставлено, вочевидь і не буде. Тому це теж зрозуміло. Ми вже констатували на засіданні комітету не найприємнішу ситуацію з забезпеченням підручників. Але щоб ми мали правові підстави, щоб секретаріат мав правові підстави поставити це на контроль, давайте підтримаємо ідею і поставимо на контроль хід виконання дорожньої карти і підготовки підручників на 26-й–27-й навчальний рік, який почнеться у нас у вересні, щоб ми наперед могли кожен місяць запитувати інформацію оперативно в Міністерство освіти і науки, в УІРО і всіх дотичних структур, як відбувається процес підготовки відповідно до плану. Бо ми з вами говорили про те, що план виглядає реалістичним, але виглядає дуже непросто реалізованим через те, що достатньо стислі строки і плюс в нас обсяг друку цього року буде більшим, ніж минулого майже в два рази, через що, очевидно, існують ризики того, що щось буде не підготовлено, не надруковано або надруковано невчасно, відповідно невчасно доставлено. Тому, якщо ви не заперечуєте, є наша спільна згода, давайте тоді візьмемо на контроль як комітет. Немає заперечень, колеги? Немає.

_____. Є підтримка. Тільки поясніть, чому вдвічі буде більше надруковано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому що ми друкуємо для двох класів одночасно, там є передрук по одному з років, тому ми друкуємо для двох одночасно.

_____. Добре, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там, здається, 9-й чи ні. 8-й, 4-й, 9-й, 8-й, 8-й, 3-й, 8-й, 3-й, здається. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Є в мене пропозиція, якщо ви не заперечуєте, зараз оперативно пройти два пункти і після цього закрити

засідання комітету, перенести інші невиконані наші пункти на наступний час. Бо я розумію, що ми вже зараз... да.

Тому пункт четвертий порядку денного – про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав малолітніх і неповнолітніх осіб, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги (реєстраційний номер 14248). Доповідачем має бути пані Тетяна Циба, співдоповідачем – Юлія Миколаївна Гришина. Пані Тетяна.

ГРИЩУК Р.П. Дивіться, хотів уточнити, шостий пункт ми включаємо, ще після шостого, чи перед шостим?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми починаємо потім п'ятий пункт з поваги до заступника міністра, який з нами знаходиться.

ГРИЩУК Р.П. А шостий ми пройдемо сьогодні? Давайте шостий ще пройдемо, після шостого уже зупинимось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А може, шостий перенесемо, Роман Павлович, на наступне засідання?

ГРИЩУК Р.П. Так а нащо? Всі готові є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, якщо всі готові, я готовий весь порядок денний проходити, тому як скажете. Давайте почнемо з четвертого, зараз... Будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Друзі, я хочу нагадати, що ми цей законопроект розглядали з вами вже на засіданні попередньому комітету. Цей законопроект є позитивний, ніхто не сперечається, але в нас є одне питання у всіх, було з приводу віку, який зазначений в цьому законопроекті: коли в особи виникає право на отримання цієї винагороди великої, яка є великовартісною, з 18-ти чи 21-го року. Тобто у нас законопроект передбачає 21, хоча ми знаємо, що 18 років – це вік відповідно до Цивільного кодексу повної цивільної дієздатності. І ми чекали на те, що до нас прийде автор цього законопроекту пані Тетяна Циба і розповість, яка логіка була у законодавця. Але, я розумію, що пані Тетяна немає знову у нас на засіданні комітету. Тому я не знаю. Сергій Віталійович, я пропоную перенести.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте перенесемо.

ГРИШИНА Ю.М. Тому що це дуже важливе питання для того, щоб ми могли прийняти рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там важке питання. І ніхто з нас його не пояснить, крім автора. Тому дякую, якщо не заперечуєте, колеги, немає сенсу за це голосувати. Давайте просто знімемо це питання з розгляду і перенесемо на наступне засідання. Дякую, друзі.

Тоді переходимо до пункту п'ятого порядку денного. Про проект Закону України про внесення зміни до статті 26 Закону України "Про фізичну культуру і спорт" щодо утворення та функціонування спеціалізованих спортивних класів (реєстраційний номер 14264).

З нами є заступник Міністра молоді і спорту України пан Олексій Нікітенко. Пане Олексію, будь ласка, вам слово.

НІКІТЕНКО О.В. Доброго дня. Доброго дня, шановні народні депутати, шановні запрошені. Мені дуже приємно доповідати цей законопроект, тому що безпосередньо я був ініціатором і стояв з початку реалізації цієї всієї історії. На засіданні комітету винесено на розгляд проект Закону України про внесення зміни до статті 26 Закону України "Про фізичну культуру і спорт" щодо утворення та функціонування спеціалізованих спортивних класів (реєстраційний номер 14264), поданий Кабінетом Міністрів України за ініціативи Міністерства молоді та спорту.

Проект закону розроблений з метою створення на законодавчому рівні умов для підготовки спортивного резерву залучення дітей до систематичних занять спортом в умовах спеціалізованих спортивних класах в поєднанні з отриманням повноцінної якісної освіти.

Хочу трошки нагадати хронологію всіх подій, які відбувалися на цьому етапі. За результатами рішення Комітету Верховної Ради з питань молоді та спорту на підставі наших результатів виступу на 33 літніх Олімпійських іграх у Парижі було поставлено завдання почати плідну та творчу роботу з відтворення спортивного резерву. Почали шукати можливості, дійсно є проблеми певні з спортивним резервом, з так званою лавою запасних. Почали шукати можливості, як і в який спосіб знайти цю талановиту молодь, як надати можливості реалізувати себе. Знайшли в статті 23 Положення Кабінету Міністрів про дитячу юнацьку спортивну школу таку одну строку, що можуть бути утворені спеціалізовані спортивні класи з

видів спорту шляхом взаємодії між дитячою юнацькою спортивною школою в закладах середньої освіти в основному порядку. Я запитав, давайте порядок будемо надавати, форму поєднання, органічного поєднання між навчанням та тренувальним процесом. На жаль, як зазвичай буває, порядку такого у нас не було. Почали розробляти порядок. На підставі розробленого порядку зробили двосторонній юстований наказ між Мінмолодьспорту та Міністерством освіти, який аргументує і регулює відкриття та функціонування таких класів, в якому зазначена форма, співпраця. В яких виявилось ще три нових форми співпраці: якщо було тільки ДЮСШ, то зараз там і спортивний клуб, і заклад позашкільної освіти, і за рахунок збільшення внутрішніх додаткових годин. Форма фінансування таких класів, а саме – це фінансування додаткового харчування для дітей, що проходять навчання в таких класах. Тобто врегулювавши це, в нас потягло зміни до положення про ДЮСШ, де було зазначено, що спеціалізовані спортивні класи в порядку, встановленому між Мінмолодьспорту та Міністерством освіти. Після того це потягнуло безпосередньо внесення змін до статті 26, і з приводу чого я вам тут доповідаю.

Зазначеним проектом передбачено створити спеціалізованих спортивних класів в закладах середньої освіти, що функціонують... *(Не чути)* з дитячою юнацькою спортивною школою та іншими позашкільними закладами. Наша мета: формування фізичної та моральної розвинутої особистості; залучення дітей та молоді до систематичних занять спортом. Розвиток масового спорту – це здоровий спосіб життя серед дітей та молоді; підвищення рівня фізичної культури та спортивної підготовки учнів; створення умов для гармонійного поєднання освітнього процесу та спортивної підготовки; підготовки спортивного резерву для збірних команд України; формування і утвердження української національної та громадської ідентичності. Вважаємо, що саме зараз в умовах військових дій загострилась потреба у фізично сильній та в патріотично налаштованій молоді, здатній захищати інтереси держави. Діти і молодь згуртовані у спеціалізований спортивних класах вчать бути сильними, прагнути перемоги, виховуватись на прикладі спортсменів, які в лавах Збройних Сил України відстоюють незалежність нашої держави. Спорт на сьогодні один із масштабніших публічних майданчиків у світі, де здійснюється Прапор України та лунає Гімн України, дає можливість донести світовому співтовариству про Україну та боротьбу, яка ведеться з

агресором. Через боротьбу з нейтральними спортсменами небажання спільноти відмови від фото, відмови від рукопожаття та таке інше, привертається увага до стійкого спортивного руху. Командні дії, командна гра вчать стійкості та перемоги, і це виховується тренерами, вчителями та відомими спортсменами. За півтора року роботи ми відкрили, я вчора повернувся з відрядження, 89 класів. Це класи, які обрали спеціалізацію, тому що в проекті три етапи: 1–4 клас – рухаємось весело, 5 – 9 – тренуємось активно, і 10 – 12 – це крок до олімпу, це вже безпосередньо спортсмени. Так-от з 4-го класу в нас зараз 88 чи 89 класів відкрито по всій країні, охоплено 36 видів спорту, 12 чи 13 областей, де ці класи працюють. І так вже виникла необхідність на законодавчому рівні визнати повноваження центральних органів виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту та освіти і науки, що встановлюють в спеціальному порядку утворення та функціональність спеціалізованих спортивних класів з видів спорту, та формувати їх роботу, що поклало в основу з запровадженого законопроекту.

Сфера спорту, як і сфера освіти, інтегрується в європейське законодавство. Зважаючи на реформу Нової української школи, ми передбачаємо синхронізувати вимоги Закону "Про загальну середню освіту" із запропонованим проектом закону. Відтак спеціалізовані спортивні класи утворюються за бажанням батьків і дітей за рахунок додаткових годин з фізичної культури, або взаємодії із закладами позашкільної освіти, із закладами фізичної культури за рахунок навчально-тренувальної роботи. У зв'язку з переходом 27-го року на профільну освіту є декілька варіантів вирішення питання.

Один – діти переходять до спортивного ліцею, це логічно. Проте спортивних ліцеїв у нас всього 13, які знаходяться і локалізовані в певних регіонах країни. А спортивних коледжів у нас 9, які також не вирішують проблематику всіх дітей, тому що довіра батьків віддати свою дитину в інший регіон, – це, ви розумієте, це дуже важливе питання.

Інший варіант – ліцей з іншими обраними профілями. Діти паралельно займаються видами спорту в межах трьох років, з фізичної культури і спорту, у сітці навчальних годин, а години, передбачені навчальними профільними програмами з видів спорту, добираються у позашкільний час у сітці тренувальної спортивної школи. Хоча ми за те, щоб кожного дня була фізична культура, адже це здорова нація. Єдине, що потребуватиме додаткового коригування, узгодження

розкладу уроків, щоб діти змогли мати час для тренування та доступу до спортивної бази ліцею, якщо вона використовується. Але на сьогоднішній день кожний заклад середньої освіти є окремою юридичною особою, він сам в змозі визначити необхідну кількість розкладу занять і добору таких часів.

До речі, це найбільш важливо, якщо обирати напрями суміжних сфер, адже не всі діти, які зазначаються в спеціалізованих спортивних класах, будуть спортсменами. На сьогодні сфера потребує багато фахівців зі спортивного права, спортивного менеджменту, спортивної реабілітації, спортивної статистики, міжнародної діяльності всюди, де потребуються знання специфіки спорту, адже спортивна діяльність багатофункціональна. І я хочу зазначити ще таке, що в них відпрацьовуються зв'язки, тому що вони поєднані тренувальним процесом. Хтось стане спортсменом, хтось депутатом, хтось просто гарною людиною, але зв'язки – це буде на все життя і вони... Я розкажу трошки пізніше про сам проект.

Також, можливо, ліцей обере профіль – фізична культура. Вважаємо, що таке питання може бути узгоджене спільним порядком функціонування спеціалізованих спортивних класів, Міністерством молоді та спорту та Міносвіти, про що зазначимо у запровадженому проекті закону.

Прошу народних депутатів України, комітет підтримати проект закону. Прийняття цього закону дозволить значно покращити роботу з підготовки спортивного резерву, підтримати спортивну талановиту молодь, яка обирає спорт стилем, способом свого життя, матиме можливість поєднувати повноцінну якісну освіту і тренування, поповнювати національні збірні команди України для представлення на міжнародній спортивній арені та зростанню здорової, сильної нації, здатною захищати свою Батьківщину. Також ми додали наповнення. Вам всім, звісно, відомо, що це ідея не нова, але ми, на відміну від старої конструкції, доповнили ще одним наказом, який надає можливість отримати кваліфікацію для тренерів, що буде збільшувати їх заробітну плату до другої та першої.

Також зараз плідно працюємо з Міністерством соціальної політики щодо створення умов відновлення для дітей, які навчаються в таких класах. Зараз на меті ми маємо зробити в певних кемпах, щоб була хоча б одна зміна спортивна. А в майбутньому моя мета, щоб були кемпи за видами спорту: коли клас поширюється до певної кількості, щоб баскетболісти, наприклад, збиралися в одному місці, найкращі з них представники, боксери – в іншому і таке саме далі.

І також є стаття 44 Закону України "Про вищу освіту", що передбачає вступ для наших призерів, чемпіонів олімпійських Паралімпійських та Олімпійських ігор, і під цю статтю написано наказ, що надає умову і можливість пріоритетного вступу для спортсменів, які мають певні результати, є призерами, чемпіонами від чемпіонату України та вище року, що передує року вступу. От я хочу розширити цю категорію і додати можливість показати небайдужість країни в ставленні до дітей, що в них є майбутнє, можливість отримати вищу освіту за профілем А7 і 4.11 – це підготовка, тренер, тому що в нас три вузи передали, виші до нашого міністерства, а в нас загалом в країні знаходяться 117 чи 114 вузів з профілем А7 і 4.11, що надає широкі можливості для реалізації такої талановитої потенційно молоді. Дякую за увагу. Готовий відповісти на запитання стосовно почутого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олексію.

Сергій Валерійович Колебошин – співдоповідач, заступник голови комітету.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую.

Відрефлексуючи ваш виступ, зазначу, що в нас є і спортсмени-депутати, які одночасно є гарними людьми, тобто всі три категорії покривають. І також, користуючись тим, що в нас тут є заступник міністра молоді та спорту, ще раз від імені, думаю, всього комітету зазначу нашу підтримку нашим олімпійцям, зокрема Владиславу Гераскевичу і хочу... Я далекий від думки, що цей мій пламенний виступ почує хтось з Міжнародного олімпійського комітету, але хочу тим не менш нагадати, що це МОК для спортсменів, а не спортсмени для МОК.

Тепер переходимо, власне, до законопроекту. Я буду дуже коротко для того, щоб... бо, по-перше, ми на підкомітеті опрацювали його. По-друге, в цілому законопроект підтримуються фактично всіма стейкхолдерами. Досить багато насправді зауважень у Головного науково-експертного управління, досить багато зауважень у Міністерства освіти і науки. Я до чого? Я до того, що вочевидь, якщо законопроект пройде перше читання, матиме велику можливість для великої спільної роботи щодо удосконалення цього законопроекту нашим комітетом, Комітетом профільним з питань знову ж таки молоді та спорту.

З основних таких нюансів і Головне науково-експертне управління, і Міністерство освіти і науки наголошують на тому, що вочевидь цей законопроект потребуватиме змін в тому числі і до Закону "Про повну загальну середню освіту",

і тут треба дуже обережно підходити, бо це рамковий закон, який врегульовує фактично всю шкільну освіту в нашій країні. Вочевидь там є питання щодо особливостей фінансування. Є питання щодо того, де можуть відкриватися такі спортивні класи. Вочевидь, це може йтися на тільки про ліцеї спортивного спрямування, військові ліцеї, це може бути в кінці кінців і просто ліцей, в якому є відповідна профільність. В такий спосіб відповідно нам є над чим працювати.

Але, якщо говорити в цілому і для того, щоб дати позитивний такий імпульс щодо розгляду цього законопроекту, хочу зазначити, що всі стейкхолдери, навіть Міністерство фінансів не заперечує проти прийняття цього законопроекту. Але я наголошую знову ж таки, що йдеться виключно про перше читання, там є над чим працювати над першим і другим читаннями. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович. Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Друзі, ну, ми всі очевидці зараз, особливо сьогодні в розпал Олімпійських ігор. Ви бачите спорт, яка це не велика політика, а величезна політика, просто величезна. І найкращий, найшвидший, найефективніший, найяскравіший елемент ідентифікації нації – це спорт. Це миттєво, по суті, відбувається. Це відбувається миттєво на очах мільярдів людей. Я не знаю, якби Україну знали без Кличка, без Блохіна, без Шевченка, без Світоліної, як би Україну іще сприймали. В перші роки незалежності у Францію приїжджала наша делегація з прапорами. "О, шведи приїхали", – пам'ятаєте цей вираз, да? Спорт вже ідентифікується, що да, це ось, це Україна.

Тому всіляка підтримка, всіляка підтримка цьому закону. А до другого читання, я просто закликаю членів комітету. Я думаю, і спортивний комітет, мій друг Кожем'якін Андрій Анатолійович, ми давно з ним дружимо. Я думаю, друге читання повинно розширити рамки можливостей. Не звзити, бо десь кома, десь тим законом не узгоджується щось, а там вторгається туди і там щось якимось некомфортно хтось буде відчувати. Оцю не комфортність хай хтось відчуває. Обдарована молодь повинна відчувати себе комфортно і зростати. Зростати, щоб представляти Україну. Інші аспекти ви назвали: і здоров'я і здоровий образ життя і так далі і тому подібне.

Тому всіляка підтримка цьому закону. Всіляка. І до другого читання розширити рамки і можливості. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Григорович. Захоплююсь вашим відчуттям моменту, як знаєте, про що я буду говорити. При тому, що абсолютно поділяю ідею, яка мені справді подобається, я щиро вважаю, що Законом "Про фізичну культуру і спорт" не можна регулювати загальну середню освіту. Тому вочевидь, що цими змінами до профільного, до спеціального закону не обмежитись, очевидно, і без змін до Закону "Про повну загальну середню освіту" ми нікуди не дінемось. Тому є пропозиція перша і важлива.

По-перше, запропонувати головному комітету розглянути, в разі прийняття його в першому читанні розглянути, підготувати законопроект до другого читання по 116 статті, яка дозволить нам додати ті норми, які будуть стосуватися повної загальної середньої освіти, бо вочевидь нам потрібні будуть зміни до нашого Закону про ПЗСО.

Друге. Я дуже буду просити комітет підтримати, щоб при підготовці до другого читання доручити головному комітету або рекомендувати головному комітету розглянути цей закон на друге читання на спільному засіданні наших двох комітетів. Бо інакше в нас можуть виникнути великі колізії, коли спеціальним Законом "Про фізичну культуру і спорт" щось дозволяється в середній освіті, що не відрегульовано спеціальним Законом "Про повну загальну середню освіту". Відповідно воно або не буде працювати, або хтось буде отримувати кримінальні провадження або адміністративні за те, що намагається виконати ту чи іншу норму.

Для того, щоб цього не відбулося, тому що ми всі поділяємо цю ідею, ми всі її підтримуємо, в неї немає нічого поганого, в неї тільки є добре, але є дуже велика кількість питань, які будуть з ними пов'язані, зокрема і фінансування. І я розумію позицію Міністерства фінансів, вона обумовлена фразою "за наявності коштів чи мають можливість відкривати", що не є зобов'язуюче. Але я нагадаю, що у нас повна загальна середня освіта, всі вчителі фінансуються з освітньої субвенції. Головним розпорядником бюджетних коштів є Міністерство освіти і науки, це пряме підпорядкування наше. І тому будуть конфлікти питання і по державному стандарту, і по імплементації цих класів, яке навантаження, що робити з іншими дисциплінами, як їх рухати, чи скільки було просто додано, відповідно санітарні норми. Є тисяча питань, які можуть потім не дати можливість цю хорошу ідею імплементувати. Але ідея зрозуміла і нами всіма поділяється, тут немає тих, хто буде проти.

Але в мене є питання, я думаю, що наша колега ще задасть своє питання, яке обіцяла, а в мене є питання іншого характеру. Що ви плануєте робити, щоби ці окремі класи фізичної, спортивної підготовки, вибачте за порівняння, не стали гетто всередині школи? Я пам'ятаю, по-перше, я пам'ятаю це зі свого дитинства, коли в мене друзі навчалися в спортивних школах, і це був якийсь окремий світ, який трішки був відірваний від загальної середньої освіти, і між нами була різниця і в навчальних досягненнях, і в знаннях, відповідно і в перспективах потім.

А друге, ми, коли починали свою каденцію, я думаю, що всі пам'ятають скандал навколо Олімпійського коледжу Піддубного, де були кримінальні справи про створення організованих ОЗП і всіх інших. Що ви як Міністерство молоді і спорту, як ті, хто опікуються цією сферою, що ви плануєте робити для того, щоб це була абсолютно повноцінна, інтегрована частина і освітньої системи, і суспільства? Для того, щоб там не виникали закриті клуби, закриті від людей, які самі себе якось інакше сприймають. Оце те питання, яке мене трішечки турбує як людину, яка мала, бачила цей досвід. Будь ласка, пане Олексію.

НІКІТЕНКО О.В. Дякую за запитання.

Щоб на нього відповісти, потрібно зрозуміти, як буде саме створюватися такий клас. Тобто в нас долучення до проєкту передбачає можливість на будь-якому етапі долучитися, в нас там, як вже зазначав, 4 етапи: 1 і 4 класи – це рухаємося весело, 5-9 – це тренуємося активно і 10-11 – це крок до Олімпу.

Безпосередньо, щоб увійти в клас, потрібно провести установчі батьківські збори і визначити наявність бажання батьків віддати дитину в такий клас. Якщо в нас немає довіри між батьками та закладом освіти або тренером, щоб вони повели її на спорт безпосередньо, зробили його способом життя, вона ніколи там не опиниться, в такому класі. Це по-перше.

По-друге. Я спочатку розкажу про створення. По-друге, є умови для визначення певної навчальної групи. Там 8, до 28-ми. Менше 8 осіб, до 28 осіб. У зв'язку з цим ми визначили, щоб була можливість, якщо можливість є інфраструктури і тренерської бази, створити мультиспортивні класи, де будуть діти з різних видів спорту. Це фактично навчальна група, яка додатково, як інший клас займається французькою мовою, більш приділяє увагу спорту. Звісно, вони, напевно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні-ні, тут важливе питання, от я якраз хочу це уточнити. У них освітня програма. Давайте собі уявимо, що вони там всі у 8 класі. У них є освітнє навантаження навчальне таке, яке має бути для 8 класу. Ця фізична підготовка і спортивна, вона просто додатково їм додається, чи вона зменшує якусь частину навчального навантаження? Просто додатково додається.

НІКІТЕНКО О.В. Ні, зовсім, додатково додається, да. І це їх вибір. У них зміщений розклад занять, які розробляються школою як юридичною особою, і надає їм можливість органічно поєднати тренування та навчальний процеси. Вони ні в якому разі менше не отримують знать. І саме наказом про відкриття та функціонування класів передбачено, що якщо дитина в такому класі має погані оцінки з навчання, розглядається питання відрахування її з класу. То єсть вона є зацікавленою в тому, щоб навчатися гарно.

Наступне. Це соціальна така історія. Чому? Тому що, знаєте, ті хто займається спортом, там дофамінова така залежність трошки виникає, вони завжди у гарному настрої. І діти з радістю біжать до своїх колективів. Приходячи додому, вони кажуть: у мене все добре, все дуже гарно. І за півтора року роботи я навіть не мріяв, що я вийду на законодавчі зміни, маючи те, що я зараз маю, у мене більш задоволеним проектом опинилися батьки. Вони кажуть: ми не знали, що таке може бути, що я о пів на восьму звожу дитину до школи, нею опікуються, вона нагодована, вона відтренерована, вона прибрана з гаджетів, вона зібрана з вулиці, у неї формується колектив, як я сказав вже, соціальний такий клас. Чому ідея кемпів, відновлення, то коли діти будуть збиратися з нашої країни, зі всіх її кінців, вони не будуть поділяти потім – я з заходу, я зі сходу, я з півдня, я з півночі, ми всі українці. А що стосовно результатів, коли піднімається прапор країни в іншій державі, що можуть зробити тільки дві особи – це наш Президент та спортсмен під час міжнародних змагань. Кожен українець... *(Не чути)* я був безпосередньо на Олімпійських іграх, я бачив, як Ярослава Магучіх, стадіон піднімається і всі телефонують: "Ти знаєш, в мене прапрапрабабка теж українка". І вони ідентифікацію... сто відсотків українці. Тому, звісно, це особливі діти, вони пов'язують себе з іншим, вони охоплені ідеєю. Але чому вони охоплені ідеєю? Тому що хтось запалив їх серця, Михайло Романчук, Ярослава Магучіх, вони побачили і сказали: "Я хочу бути такий, як він".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ми говоримо про те, що, наприклад, якщо в школі є, грубо кажучи, три паралелі по 20 дітей, то з них, умовно, з них же і формується окремий клас, разом вони навчаються по звичайному навчальному плану, а в позаурочний час вони всі разом займаються з тренером спортом на спортивній базі, яка там є. Я правильно розумію?

НІКІТЕНКО О.В. Так теж можливо, один з напрямків. Да, можна піти шляхом створення умов навчання. Тобто що це таке? Є заклад спортивний дитячо-юнацька спортивна школа, там зібрана група одного віку, але її звозять з різних кінців міста. Ми знаходимо біля цього закладу заклад середньої освіти, розмовляємо про створення умов навчання, їм створюють клас, їх переводять в одну школу. Один принцип.

Інший принцип. Провести установчі збори з паралеллю, набрати навчальну групу, якщо не вистачає, пройти по школах біля цього, щоб створились умови можливості відвідування закладу спортивного, добрати групу, створити клас. І це інший спосіб.

Третій спосіб. Є створений клас, є інша інфраструктура, додати до класу одну-дві дитини, щоб створити їм умови.

Четвертий спосіб. Є заклад вищої освіти, можна створити договір, де є інфраструктура між закладом середньої та вищої освіти. І діти будуть тренуватися безпосередню на базі закладу вищої освіти з можливістю на послідовності вступу. Це творчий процес, який передбачає дуже багато.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А я правильно зрозумів, ви казали, що у вас вже є створені якісь експериментальні класи? Ні?

НІКІТЕНКО О.В. Ні, поки ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

_____ . Скільки зараз є в Україні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, да.

НІКІТЕНКО О.В. В Україні зараз функціонує, особисто мною відкрито 88 чи 89 класів. От я вчора повернувся з відрядження, я почав з нуля.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В звичайних школах.

НІКІТЕНКО О.В. 1 тисяча 717 дітей зараз у проєкті. За минулий рік я відправив 14 дітей у Швейцарію, 50 – на відновлення у Львів і 60 – у Францію, все безкоштовно. Це ті діти, які в проєкті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я впевнений, що ми ще з вами попрацюємо достатньо плідно і з Міністерством освіти і науки по цьому законопроєкту. Тому що тут питань дуже-дуже багато.

НІКІТЕНКО О.В. Ми з Надією Юрїівною вже працювали, з її благословенням і цей порядок розробили

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми були би дуже вдячні, якби ви нам показали, як на практиці це зараз експериментально працює в класах, щоб для себе зрозуміти. Якщо ви відкрили 80 з чимось класів, нам хотілося б подивитися, як вони працюють на практиці. Мені цікаво, з нашої точки зору, нам цікава частина освіти. Ми в спорт і в методіку підготовки, – це не наше, ми туди не ліземо, але наша задача, забезпечити дитині виконання державного стандарту, те, що передбачено. Це для нас дуже важливо, особливо з якісної частини. Частина з нас проходила спортивні класи в тому вигляді, в якому ви говорили, просто це було не так формалізовано в наш час. І ми теж йшли в школу на пів на восьму, а виходили звідти там на пів восьму вечора, тому що, власне, спорт там і тримав.

Але це хороша ідея, але нам треба буде разом з комітетом спорту і нашими двома міністерствами обов'язково попрацювати до другого читання, тому що питань дуже багато, і нам треба знайти на них відповіді, інакше буде важко його пояснювати колегам в залі. Бо ідея правильна, патріотична, хороша, та, яка розвиває і людей, і країну і дуже потрібна. Але як завжди каже заступник голови комітету, диявол криється в деталях, і одна маленька деталь може вбити дуже хорошу ідею, і можна "причинити" добро. Тому для того, щоб це не сталося, ми, я думаю, що зараз приймемо рішення, але до другого читання готові разом з комітетом спорту доопрацьовувати.

Шановні колеги, якщо більше ніхто не хоче висловитись... Чи хтось ще хоче?
Наталія Романівна.

ППА Н.Р. Да, бо я готувалась. Доброго дня, ще раз всім. Насправді дякую заступнику міністру, що ви підійшли. І дякую голові комітету, ви поставили дуже влучні запитання. У мене теж різний досвід спілкування зі спортсменами, зокрема як позитивний, так і негативний в поведінках, в ставленні до інших, і є як прекрасні, які представляють країну. І ми якраз сьогодні згадували Олімпійські ігри, так є і спортсмени, які зараз під час широкомасштабного вторгнення змінили прапор України на прапор Росії, і ми, на жаль, теж з вами знаємо ці випадки. І коли ви говорите, і дуже вас попрошу, ми особисто не знайомі, але нема української ідентичності, є українська, саме "орки" так про нас говорять, тому вас дуже попрошу, і власне... . І в цьому випадку, коли ви говорите, ви сказали про 11 спортивних закладів освіти, і ви сказали про класи з 1-го по 4-й, з 5-го по 9-й, 10-11. Але я думаю, що ви маєте бути в курсі, що з 2027 року у нас буде вже 12 класів, то, мабуть, це теж варто врахувати, коли ви плануєте. І відповідно 11, ви сказали, спортивних ліцеїв, то цих ліцеїв, які діють на сьогодні, чи які ще почнуть діяти з 2027 року? Це перше питання.

НІКІТЕНКО О.В. Дякую за запитання. Якщо річ іде про спортивні ліцеї, це саме спеціалізовані спортивні заклади, це в яких діти навчаються з 14 років, і вони вже працюють на сьогоднішній день.

ППА Н.Р. Тобто це без врахування тих, що будуть, наприклад, відкриті в 2027 році? Бо я можу чітко говорити, бо цікавилася планами Львівської області, то в нас в структурі якби зараз планується новий спортивний ліцей з 2027 року, наприклад.

НІКІТЕНКО О.В. Це заклади на сьогодні, яким наданий окремий спеціальний статус.

ППА Н.Р. Зрозуміло. Добре. Тоді ясно, що тут... в загальному зрозуміло, в деталі вникнути. І зокрема те, що я просила підготувати, ми всім комітетом, насправді мене підтримав, дякую, – як планується вами формуватися і сьогодні формується українська ідентичність в цих класах, що вже існують, і як планує формуватися, якщо в наступному ми сформуємо? По цифрах я почула, що ми ще не знаємо. Насправді я б, чесно кажучи, дуже хотіла підтримати цей законопроект і

дуже б хотіла, щоб ми як фракція, відповідно я могла його рекомендувати, щоб ми підтримали і щоб ми побачили якраз добрі результати формування резерву, які будуть зацікавлені далі представляти Україну і працювати в Україні все своє життя, і виховувати тут дітей.

Тому питання української ідентичності, якраз вас як заступника питаємо, в мене не було нагоди ще з вами спілкуватися, як саме ви плануєте здійснювати? І мене цікавлять не тільки заходи, тобто події, які створюються для якогось загального бачення, а як ви бачите політики як підготовку оцих вчителів, тренерів? Бо насправді ми дуже часто стикаємося, що спорт у нас говорить мовою країни-агресора, і я це неодноразово мусила писати і звернення, і звертати увагу, кого ж ми тоді формуємо. І яким чином взагалі плануєте це робити і це змінювати?

НКІТЕНКО О.В. Дякую за запитання, ще раз.

Ви знаєте, я вам відповім так. Я тільки вчора повернувся з відрядження, де відкрив ще п'ять класів. І у мене була така розмова під головуванням голови військової адміністрації з головами територіальних громад. І от у них таке було ставлення до проблематики класів таке дуже, знаєте, їм було нецікаво. Я задав їм питання і сказав: а може ми самі трошки винуваті в тому, що у нас є така ситуація зараз? Може, ми самі трошки винуваті, що ми дійсно не приділяємо уваги дітям і спортсменам і їх вихованню? І не тільки спортсменам, які перешли на сторону ворога, як вами було зазначено. У нас є і багато інших категорій наших громадян країни, які опинилися вимушено/не вимушено, це їх було власне бажання, перейшли на сторону нашого агресора. Але, я думаю, що в багатьох питаннях ми винуваті самі. Якщо б було дійсно зроблено потрібне виховання, щоб вони дійсно пишалися тим, хто вони є, то такого б не було.

Тому потрібно працювати з усіма категоріями і не тільки з спортсменами. Потрібно нам не втратити наших тренерів, тому що не буде тренера, не буде результату. А не буде результату нам нічим буде пишатися. У нас дуже люблять зустрічати спортсмена, коли він повернувся зі змагань, особливо з першого рангу – Олімпійські, Паралімпійські ігри – сфотографуватися, надати букетик квітів йому і на цьому поставити крапку. Але ви знаєте, той шлях, який вони проходять до цього і стільки ступенів в них підготовки, вони лишаються всього. Ми повинні надати їм можливість реалізувати себе і вирішувати всі питання разом з цим комплексно,

тому що спортсмен – це особлива така особа, яка пов'язує своє життя і його вік дуже короткий на цьому. І те, що він скаже, як сказав наш відомий зараз скелетоніст на Олімпійських іграх, – ви знаєте, це дуже такий поступок, це крапка на його спортивній кар'єрі фактично. Він буде відсторонений, чи буде він на наступних Олімпійських іграх, чи ні, але він зробив це для країни. Тому...

ПШПА Н.Р. Дивіться, я насправді дуже вам дякую. Відчуваю, що ми з вами патріоти, але насправді я не почула конкретики, що іншого, нового ви плануєте робити? Бо насправді я думаю, що і вас, і як мене, не задовольняють результати того, що наші спортсмени, переїжджають чи під прапор Росії, чи під інші прапори. Що ви іншого плануєте робити, які політики, що ви плануєте застосовувати? Бо у вас як міністерства це є пряме зобов'язання, тому що з Міністерством освіти перед тим, як ви чули, я теж це проговорила, в них своя частка роботи, в мене як депутатки народної своя частка роботи. А я вас питаю як міністерство, що ви робите і що ви плануєте додати до цієї роботи по формуванню української ідентичності?

НІКІТЕНКО О.В. Добре. Значить, я як заступник міністра відповідаю за спорт вищих досягнень перш за все і моє завдання – формування спортивного резерву. Але ви знаєте, діти, які з дитинства звикли піднімати прапор своєї країни на змаганнях, звикли досягати нових висот, вони вже є часткою української ідентичності. Це одна із... нова форма виховання, якої немає і не буде у інших категорій дітей, тому що вони перемагають заради країни, вони присвячують своє життя країні, прапору і нашому гімну.

ПШПА Н.Р. Добре. Я зрозуміла, що ви конкретики мені сьогодні, на жаль, не скажете. Я тоді і фракція буде визначатися. Якщо ви хочете зі мною по цьому питанню ще поговорити, поговоріть, але, дякувати богу, не тільки діти, які займаються спортом, представляють прапор України, це роблять і військові ліцеї, якщо ми говоримо про середню освіту, і в нас є велика частка громадських і патріотичних організацій, які теж цим займаються і є амбасадорами дитячими і так далі. Я вам дякую за вашу роботу і якщо ви готові продовжити спілкування або якщо за це відповідає інший заступник, то я би просила сконтактувати, щоб я і фракція могли визначитися, наскільки ми можемо підтримати цей законопроект.

Дякую.

НІКІТЕНКО О.В. Дякую вам.

КОЛЕБОШИН С.В. Зараз голова комітету повернеться, він якраз з профільним міністром спілкується на рахунок цього законопроекту, на рахунок його траєкторії, не заперечуючи, безумовно, підтримку цього законопроекту.

Мені дійсно теж виглядає, що нам точно є над чим працювати до другого читання, бо, наприклад, в мене в голові не вкладається саме дизайн того, як виглядатиме цей спортивний клас і в базовій освіті, і в старшій профільній школі. За рахунок чого там з'являються години, бо варіативки не вистачить для нормального професійного зайняття спортом. Варіативка – це дуже мало для того, щоб кожен день там були заняття спортивні. Може, галузеві, через галузі йти, може, через інтегровані курси, але як це буде виглядати, як це буде фінансуватися, – тут купа над чим працювати. Сергій Віталійович, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, шановні колеги, я розумію, що ми вже чимало часу приділили обговоренню. Дивіться, ми розуміємо всі, принаймні під час дискусії всім стає очевидно, що закон не простий, він не обмежиться невеличкою заміною до Закону "Про фізичну культури і спорт", вочевидь треба буде зміни до освітніх законів, ми тут між собою обговорювали по дорозі це питання, поки йшло обговорення. Питань дуже багато буде, дуже багато. Тому ми не проти і я думаю, що ми зараз підтримаємо рішення комітету для того, щоб його можна було прийняти за основу, але до другого читання ми будемо обов'язково не просто рекомендувати, ми будемо наполягати на тому, щоб комітет спорту під час підготовки його до другого читання створив робочу групу з двох наших міністерств, запросивши членів Комітету освіти, науки та інновацій. Це перше.

По-друге, розглянув потім законопроект, підготовлений до другого читання виключно на спільному засіданні двох комітетів. І звісно, щоб він був розглянутий, на перше читання, щоб розглядалося по... і підготовка до другого читання була по 116 статті. Тому що вочевидь потрібні будуть зміни як мінімум до ПЗСО, але є підозра, що потрібні будуть зміни і до інших законів.

Шановні колеги, якщо немає заперечень, то ставимо на голосування проект рішення комітету в тому вигляді, в якому він вам розісланий, з упрохуванням того, що було висловлено членами комітету народними депутатами зараз, під час обговорення.

Хто – за, прошу проголосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 6.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався?

ППА Н.Р. Піпа – утрималась. Готова до дискусій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Романівна. Хто – проти?

ВОРОНОВ В.А. Воронов – підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воронов підтримує. Дякую, шановні колеги. Рішення прийнято.

І на цьому, шановні колеги, як ми домовлялись, я попрошу закрити засідання комітету, всі інші питання порядку денного...

_____ . Сергій Віталійович, давайте все-таки просто швидко розглянемо, є автор...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто не буде зараз кворуму, тому що просто є депутати, яким просто зараз треба уходити. Вибачте. Тому всі інші питання переносяться на наступне засідання комітету включно зі звітом про роботу комітету. Наступне засідання комітету відбудеться на наступному тижні. Про час і місце буде проінформовано додатково.

На цьому дякую, засідання комітету вважається закритим.